EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 1. 2025
COM(2025) 19 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o vykonávaní nariadenia (EÚ) 2021/821, ktorým sa stanovuje režim Únie na kontrolu vývozov, sprostredkovania, technickej pomoci, tranzitu a transferu položiek s dvojakým použitím

{SWD(2025) 8 final}

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o vykonávaní nariadenia (EÚ) 2021/821, ktorým sa stanovuje režim Únie na kontrolu vývozov, sprostredkovania, technickej pomoci, tranzitu a transferu položiek s dvojakým použitím

1. ÚVOD

V tejto správe sa uvádzajú informácie o vykonávaní kontrol vývozu EÚ a modernizovaného nariadenia (EÚ) 2021/821 z 19. mája 2021[1] (ďalej len „nariadenie o položkách s dvojakým použitím“ alebo „nariadenie“) v prípade položiek s dvojakým použitím, ktoré sa vzťahujú na obdobie 2022 – 2023, ako aj o určitom hlavnom vývoji v roku 2024 spolu so súhrnnými údajmi EÚ o kontrole vývozu a údajmi členských štátov o kontrole vývozu za rok 2022.

Ide o prvú výročnú správu vypracovanú podľa podmienok nariadenia, ktoré nadobudlo účinnosť 9. septembra 2021. Predstavuje dôležitý míľnik vo vývoji politiky EÚ týkajúcej sa kontroly vývozu, a to prostredníctvom rozsiahlejšej výmeny informácií o rozhodnutiach členských štátov o udeľovaní licencií v oblasti kontrol vývozu s cieľom zvýšiť transparentnosť v tejto oblasti.

V súlade s požiadavkami nariadenia a s cieľom zaviesť zlepšený postup zberu údajov Komisia 17. januára 2024 uverejnila usmernenia dohodnuté s členskými štátmi týkajúce sa zberu a spracúvania údajov o kontrolách vývozu (usmernenia o transparentnosti)[2]. Tieto usmernenia umožnili členským štátom zhromažďovať štatistické údaje na účely prípravy výročnej správy EÚ o kontrolách vývozu položiek s dvojakým použitím. Komisia v tejto súvislosti začala konzultácie so zainteresovanými stranami, ktoré sa uskutočnili od 27. januára do 28. februára 2023 a týkali sa spôsobu zberu údajov o kontrolách vývozu. Na základe toho Komisia vypracovala túto správu, a to aj s pomocou informácií zhromaždených od členských štátov[3] v koordinačnej skupine pre položky s dvojakým použitím (DUCG). Údaje za rok 2022 poskytnuté členskými štátmi sú vzhľadom na ich objem uvedené v konsolidovanej podobe v pracovnom dokumente útvarov Komisie, ktorý je priložený k tejto výročnej správe. Správa bude doplnená o údaje za rok 2023, ktoré budú zverejnené samostatne ako pracovný dokument útvarov Komisie v prvom štvrťroku 2025.

V období, na ktoré sa vzťahuje táto správa, došlo k veľkým zmenám v geopolitickej situácii. Útočná vojna Ruska proti Ukrajine, ako aj rozširujúci sa konflikt na Blízkom východe, len zdôraznili význam účinných kontrol vývozu položiek s dvojakým použitím a takéto kontroly sú čoraz dôležitejšou súčasťou reakcie Komisie na geopolitický vývoj, ktorej súčasťou sú najmä sankcie. Zároveň sa v tomto období čoraz častejšie uplatňovali jednostranné kontroly vývozu mimo pôsobnosti medzinárodných režimov, napríklad v súvislosti s polovodičmi

[1] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/821 z 20. mája 2021, ktorým sa stanovuje režim Únie na kontrolu vývozov, sprostredkovania, technickej pomoci, tranzitu a transferu položiek s dvojakým použitím (prepracované znenie) – (Ú. v. EÚ L 206, 11.6.2021, s. 1) – https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj.

[2] Odporúčanie Komisie (EÚ) 2024/214 z 10. januára 2024 o usmerneniach, ktorými sa stanovuje metodika zberu a spracúvania údajov na prípravu výročnej správy o kontrole vývozu, sprostredkovania, technickej pomoci, tranzitu a transferu položiek s dvojakým použitím podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/821 – https://eur-lex.europa.eu/eli/reco/2024/214/oj.

[3] Príslušné orgány niektorých členských štátov takisto uverejňujú správy týkajúce sa obchodu s položkami s dvojakým použitím.

a zariadeniami na ich výrobu alebo so surovinami, ktoré sú rozhodujúce pri výrobe citlivých podporných technológií.

2. VÝVOJ POLITIKY A REGULAČNÉHO RÁMCA

2.1. Politika týkajúca sa kontroly vývozu

2.1.1. Modernizácia kontrol vývozu EÚ podľa nariadenia o položkách s dvojakým použitím

V nadväznosti na prijatie posilneného nariadenia o položkách s dvojakým použitím Komisia a členské štáty začali jeho účinné vykonávanie v niekoľkých nových oblastiach, ako je transparentnosť, presadzovanie a budovanie kapacít. Kľúčovú úlohu zohrávala koordinačná skupina pre položky s dvojakým použitím, ako sa opisuje v oddiele 3, ktorá rozšírila „inštitucionálnu infraštruktúru“ EÚ na kontrolu vývozu prostredníctvom činností niekoľkých expertných skupín, ktorých cieľom je vypracovať nové politiky, usmernenia, postupy atď.

Tieto činnosti zahŕňali i) zriadenie expertnej skupiny pre vznikajúce technológie (ETEG) na výmenu informácií s členskými štátmi o posudzovaní rizík pre vznikajúce technológie; ii) zriadenie mechanizmu koordinácie presadzovania práva na podporu práce vnútroštátnych orgánov presadzovania práva v celej EÚ; iii) vývoj elektronického systému pre položky s dvojakým použitím (DUeS) s cieľom zlepšiť výmenu informácií medzi príslušnými útvarmi Komisie a členskými štátmi a iv) posilnenie informovanosti priemyselných odvetví a dodržiavania predpisov z ich strany v rámci „partnerstva so súkromným sektorom“.

Komisia a členské štáty vypracovali usmernenia na zabezpečenie transparentnosti vnútroštátnych rozhodnutí o udeľovaní licencií v rámci výročných správ členských štátov[4]. Tieto usmernenia vypracovala technická expertná skupina pre zber a transparentnosť údajov zložená zo zástupcov orgánov členských štátov pre kontrolu vývozu, ktorej predsedá Európska komisia.

V posilnenom nariadení sa kladie ešte väčší dôraz aj na vývoz položiek kybernetického dohľadu. Zaoberá sa potenciálnym rizikom vývozu takýchto položiek z Únie na účely ich zneužitia v spojení so závažným porušovaním ľudských práv alebo medzinárodného humanitárneho práva. V tejto súvislosti Komisia 16. októbra 2024 uverejnila usmernenia o vývoze položiek kybernetického dohľadu[5] podľa článku 5 nariadenia (EÚ) 2021/821 s cieľom objasniť predovšetkým vývozcom, ako vykonávať náležitú starostlivosť a dosiahnuť vnútorný súlad pred vývozom položiek kybernetického dohľadu.

2.1.2. Konzultácie a osveta

Komisia a české predsedníctvo Rady s podporou koordinačnej skupiny pre položky s dvojakým použitím zorganizovali 6. decembra 2022 Fórum o kontrole vývozu 2022. Fórum poskytlo príležitosť pre výmenu názorov na vykonávanie kontrol vývozu EÚ a modernizovaný režim kontrol vývozu EÚ s takmer 1 000 zainteresovanými stranami z priemyselných odvetví

[4] Odporúčanie Komisie (EÚ) 2024/214 z 10. januára 2024 o usmerneniach, ktorými sa stanovuje metodika zberu a spracúvania údajov na prípravu výročnej správy o kontrole vývozu, sprostredkovania, technickej pomoci, tranzitu a transferu položiek s dvojakým použitím podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/821 – https://eur-lex.europa.eu/eli/reco/2024/214/oj.

[5] https://policy.trade.ec.europa.eu/news/commission-publishes-guidelines-cyber-surveillance-exporters-2024-10-16_sk.

a občianskej spoločnosti[6]. Komisia spolupracovala s vyšetrovacím výborom Európskeho parlamentu a vystúpila pred ním s cieľom vyšetriť používanie programu Pegasus[7] a rovnocenného spywaru (výbor PEGA[8]).

2.1.3 Spolupráca s tretími krajinami v roku 2022

Druhé zasadnutie Rady EÚ – USA pre obchod a technológie (TTC)[9] zorganizovalo francúzske predsedníctvo Rady Európskej únie a konalo sa 16. mája 2022 vo vedeckom parku Paris-Saclay. Rada EÚ – USA pre obchod a technológie na tomto zasadnutí vyjadrila spoločné želanie používať nástroje kontroly vývozu na ochranu bezpečnosti. EÚ a USA sa najmä zaviazali posilniť spoluprácu a podporiť výmenu informácií o technológiách dvojakého použitia a kontrolách vývozu. Práca Rady EÚ – USA pre obchod a technológie bola vyhodnotená ako základný prvok rozvoja spoločných prístupov medzi Spojenými štátmi a Európskou úniou v reakcii na útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine, a to aj prostredníctvom uľahčenia spolupráce v oblasti kontrol vývozu. Na tejto spolupráci boli postavené ďalšie spoločné prístupy vrátane aktualizácie zoznamu kontrolovaného tovaru so zreteľom na rozhodnutia mnohostranných režimov kontroly vývozu, spolupráce s partnermi a pravidelných konzultácií o nových opatreniach, ktoré by mohli mať vplyv na EÚ alebo USA.

EÚ a USA po druhom ministerskom zasadnutí Rady pre obchod a technológie vyzvali zainteresované strany, aby sa zúčastnili na druhom osvetovom podujatí o kontrolách vývozu. Podujatie sa konalo 19. júla 2022 a bol na ňom predstavený pokrok dosiahnutý od októbra 2021 v rámci pracovnej skupiny 7 pre kontroly vývozu Rady EÚ – USA pre obchod a technológie. Zároveň to bola pre priemysel, akademickú obec a občiansku spoločnosť príležitosťou predložiť vlastné pripomienky a nápady na budúce iniciatívy a diskutovať o prioritách spolupráce v oblasti kontroly vývozu s orgánmi EÚ a USA.

USA usporiadali tretie ministerské zasadnutie, ktoré sa konalo 5. decembra 2022 blízko Washingtonu, D. C. Pokiaľ ide o spoluprácu v oblasti kontrol vývozu, Rada EÚ – USA pre obchod a technológie sa zaoberala otázkou, ako zjednodušiť transatlantický obchod v súvislosti s vývozom a spätným vývozom položiek a technológií s dvojakým použitím prostredníctvom pilotnej výmeny informácií. Jej cieľom bolo okrem iného uľahčiť obchod medzi obomi partnermi koordinovanejším prijímaním a uverejňovaním revízií mnohostranných kontrolných zoznamov, vedením konzultácií o nových regulačných opatreniach a koordináciou osvety v oblasti kontroly vývozu s ďalšími partnermi. Účastníci sa zaviazali posilniť spoluprácu pri presadzovaní práva, a to aj prostredníctvom dôsledného uplatňovania vývozných obmedzení súvisiacich so sankciami zameranými na Rusko a Bielorusko. EÚ a USA napokon oznámili

[6] https://policy.trade.ec.europa.eu/news/2022-export-control-forum-outcome-2022-12-13_sk.
[7] Pegasus je spyware vyvinutý izraelskou kybernetickou zbrojárskou spoločnosťou NSO Group, ktorý je navrhnutý na tajnú a diaľkovú inštaláciu do mobilných telefónov so systémami iOS a Android.
[8] https://www.europarl.europa.eu/committees/sk/archives/9/pega/home/welcome-words.
[9] V júni 2021 EÚ a USA zriadili Radu pre obchod a technológie, ktorá sa prvýkrát stretla 29. septembra 2021 v Pittsburghu, a dohodli sa na ambicióznom spoločnom vyhlásení vrátane spolupráce v oblasti kontroly vývozu. Jedna z desiatich pracovných skupín sa venuje kontrole vývozu, výmene informácií a práci na témach, ako je legislatívny a regulačný vývoj, posudzovanie rizík a osvedčené postupy v oblasti udeľovania licencií, ako aj prístupy k dodržiavaniu predpisov a presadzovaniu predpisov v rámci priemyselných odvetví. Táto pracovná skupina má okrem toho za cieľ podporovať konvergentné prístupy ku kontrolám týkajúcim sa citlivých technológií dvojakého použitia a vykonávať spoločnú osvetu pre priemyselné odvetvia zameranú na kontrolu vývozu položiek s dvojakým použitím.

svoj zámer spolupracovať pri kontrolách vývozu citlivých a vznikajúcich technológií a zároveň zabezpečiť primeranú ochranu pred zneužitím takýchto položiek.

Komisia a členské štáty sa navyše aktívne podieľali na celosvetovej koalícii zameranej na sankcie voči Rusku (ďalej len „GECC“[10]), ktorá má 39 členov, ktorí zaviedli v podstate podobné kontroly vývozu v reakcii na inváziu Ruska na Ukrajinu vo februári 2022. Cieľom koalície GECC je odrezať Rusko a Bielorusko od komodít, technológií a softvéru potrebných na udržanie ich agresie na Ukrajine, a tak pripraviť ich obranný, letecký a námorný sektor o kľúčové materiály.

Napokon EÚ a Nórsko viedli spolu 13. júna a 17. novembra 2022 dialógy o kontrole vývozu zbraní a položiek s dvojakým použitím. Obe strany diskutovali o novom nariadení EÚ o položkách s dvojakým použitím, legislatívnom vývoji v Nórsku a vymenili si názory na nedávny vývoj v oblasti kontroly vývozu, pripravované zasadnutia týkajúce sa režimov kontroly vývozu a informácie o zamietnutiach. EÚ a Nórsko rokovali aj o obmedzeniach vývozu položiek a pokročilých technológií s dvojakým použitím.

2.2. Aktualizácie kontrolného zoznamu EÚ

V kontrolnom zozname EÚ uvedenom v prílohe I k nariadeniu sa v zásade uvádza zoznam položiek s dvojakým použitím vrátane softvéru a technológií, ktoré podliehajú kontrolám vzhľadom na ich možné využitie na civilné aj vojenské účely. Zoznam sa pravidelne aktualizuje, aby odrážal zmeny v mnohostranných režimoch kontroly vývozu, ako sú Wassenaarské usporiadanie, Austrálska skupina, Skupina jadrových dodávateľov a Režim kontroly raketových technológií (MTCR).

Komisia 21. októbra 2022 prijala delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2023/66[11] s cieľom aktualizovať kontrolný zoznam EÚ, čím sa nariadenie EÚ o položkách s dvojakým použitím zosúladilo s rozhodnutiami prijatými v medzinárodných režimoch do decembra 2021. Aktualizovaný zoznam obsahuje nové položky v oblasti elektroniky, polovodičov a počítačov, v chemickom a biologickom odvetví a v kategórii letectva, kozmonautiky a pohonu. Komisia 3. mája 2022 prijala aj delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/699[12], ktorým sa Rusko vyňalo z rozsahu pôsobnosti všeobecných vývozných povolení Únie stanovených v nariadení o položkách s dvojakým použitím v dôsledku jeho vojenskej invázie na Ukrajinu a následného prijatia reštriktívnych opatrení EÚ zameraných na obmedzenie vývozu tovaru a technológií s dvojakým použitím do Ruska.

2.3. Vnútroštátne vykonávacie opatrenia a opatrenia na presadzovanie práva

2.3.1. Vykonávacie opatrenia

Nariadenie o položkách s dvojakým použitím je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch. Stanovuje sa v ňom však, že členské štáty môžu prijať určité opatrenia na vykonávanie osobitných ustanovení, a vyžaduje sa, aby sa informácie o týchto vnútroštátnych opatreniach uverejnili v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Komisia na základe

[10] Členmi GECC sú Austrália, 27 členských štátov EÚ, Island, Japonsko, Južná Kórea, Kanada, Lichtenštajnsko, Nový Zéland, Nórsko, Spojené kráľovstvo, Spojené štáty, Švajčiarsko a Taiwan.
[11] http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/66/oj.
[12] http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/699/oj.

toho 8. februára 2022 uverejnila informačnú poznámku[13], ktorá obsahuje aktualizovaný prehľad opatrení prijatých členskými štátmi, ktoré okrem iného zahŕňajú aj rozšírenie kontrol sprostredkovania a tranzitu, rozšírenie kontrol na položky, ktoré nie sú uvedené v zozname z dôvodov verejnej bezpečnosti a ochrany ľudských práv, zavedenie národných všeobecných vývozných povolení a uplatnenie kontrol transferu v rámci EÚ v prípade položiek, ktoré nie sú uvedené v zozname. Takéto informačné poznámky zabezpečujú transparentnosť uplatniteľných pravidiel a odrážajú úsilie, ktoré EÚ vynakladá na podporu konzistentného a účinného vykonávania kontrol vývozcami v celej EÚ.

2.3.2. Opatrenia na presadzovanie práva

Komisia nebola informovaná o žiadnych zmenách v zozname vnútroštátnych opatrení na presadzovanie práva uverejnenom spolu s výročnou správou o kontrole vývozu z roku 2019[14].

2.4. Vývoz zo Severného Írska

Po vystúpení Spojeného kráľovstva z Únie 1. januára 2021 začal vývoz položiek s dvojakým použitím z EÚ do Spojeného kráľovstva podliehať kontrole podľa daného nariadenia[15].

V protokole o Írsku/Severnom Írsku[16], v ktorom sa stanovuje, že nariadenie sa uplatňuje na Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko[17], sa uvádzajú osobitné dojednania, pričom v prípade vývozu zo Severného Írska do tretích krajín mimo EÚ koná podľa nariadenia ako príslušný orgán Spojené kráľovstvo. Komisia vyvinula špecializovaný zabezpečený elektronický nástroj používaný počas roka 2022 na podporu výmeny informácií s príslušným orgánom Spojeného kráľovstva, ktorý je zodpovedný za uplatňovanie nariadenia v Severnom Írsku a zo Severného Írska. To umožňuje orgánom Spojeného kráľovstva prístup k informáciám o zamietnutiach týkajúcich sa v podstate identických transakcií vydaných členskými štátmi EÚ, ako aj uskutočňovať dvojstranné konzultácie s vydávajúcim členským štátom, ako sa stanovuje v nariadení.

3. ČINNOSŤ KOORDINAČNEJ SKUPINY PRE POLOŽKY S DVOJAKÝM POUŽITÍM

V koordinačnej skupine pre položky s dvojakým použitím sa združujú experti z Komisie a členských štátov, aby preskúmali akúkoľvek otázku týkajúcu sa uplatňovania kontrol vývozu[18]. V roku 2022 koordinačná skupina pre položky s dvojakým použitím usporiadala sedem zasadnutí: 20. januára, 15. marca, 24. mája, 14. júla, 11. októbra a 8. decembra a vo forme Fóra o kontrole vývozu so zainteresovanými stranami 6. decembra 2022. Dňa 14. júla 2022 sa konalo osobitné zasadnutie zamerané na preskúmanie návrhu delegovaného nariadenia z roku 2021, ktorým sa aktualizuje príloha I k nariadeniu. V roku 2022 sa uskutočnili aj konzultácie s koordinačnou skupinou pre položky s dvojakým použitím o mimoriadnej aktualizácii prílohy I s cieľom zahrnúť do nej položky kontrolované Austrálskou skupinou.

[13] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:52022XC0208(02).
[14] https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2019)562&lang=sk.
[15] Spojené kráľovstvo bolo medzitým pridané do všeobecného vývozného povolenia EÚ č. EÚ001.
[16] Ú. v EÚ L 29, 31.1.2020, s. 7 („Dohoda o vystúpení“).
[17] Článok 5 ods. 4 protokolu o Írsku/Severnom Írsku a oddiel 47 prílohy 2 k uvedenému protokolu.
[18] Táto správa je aj výročnou správou o činnostiach, preskúmaniach a konzultáciách koordinačnej skupiny pre položky s dvojakým použitím požadovanou podľa nariadenia.

3.1. Konzultácie o otázkach vykonávania – výmena všeobecných informácií

Komisia a zástupcovia členských štátov v koordinačnej skupine pre položky s dvojakým použitím uskutočnili výmeny všeobecných informácií o otázkach kontroly vývozu. Koordinačná skupina pre položky s dvojakým použitím uskutočnila výmenu názorov najmä na aspekty vykonávania, ako je napríklad rozdiel medzi „vnútroštátnymi opatreniami“ a „vnútroštátnymi kontrolnými zoznamami“ podľa článku 9 nariadenia, povolenia na veľké projekty a kontrola nehmotných vývozov/transferov.

3.2. Usmernenia

Koordinačná skupina pre položky s dvojakým použitím začala prieskum medzi príslušnými orgánmi týkajúci sa vykonávania usmernení k výskumu v oblasti položiek s dvojakým použitím z 23. septembra 2021[19], schválila plán monitorovania vykonávania usmernení o súlade priemyselných odvetví s predpismi, uskutočnila výmenu informácií týkajúcich sa vnútroštátnych vykonávacích opatrení s cieľom aktualizovať oficiálne oznámenie o vnútroštátnych opatreniach a začala diskusie o vypracovaní usmernení k nehmotnému transferu technológií.

3.3. Technická výmena informácií – technické expertné skupiny

Príslušné orgány členských štátov zastúpené v koordinačnej skupine pre položky s dvojakým použitím poskytovali technické odborné znalosti v rámci prípravy aktualizácií kontrolného zoznamu EÚ a zapájali sa do diskusií o niekoľkých konkrétnych otázkach vykonávania, ako sa uvádza v predchádzajúcom texte.

Koordinačná skupina pre položky s dvojakým použitím v koordinácii s Komisiou takisto vyvinula iniciatívy na riešenie určitých otázok technického vykonávania a zriadila špecializované expertné skupiny na vykonávanie požiadaviek nového nariadenia. Osobitná úloha technických expertných skupín je teraz uvedená v článku 24 ods. 3 nového nariadenia.

V roku 2022 boli aktívne tieto expertné skupiny:

a) expertná skupina pre technológie dohľadu (STEG) umožňuje expertom z členských štátov, aby prispievali k rozvíjaniu kontrol EÚ zameraných na vývozy položiek kybernetického dohľadu. Mandát skupiny STEG zahŕňa technické diskusie o rizikách spojených s vývozom položiek kybernetického dohľadu – najmä o riziku použitia takýchto položiek v súvislosti s vnútornou represiou alebo so závažným porušovaním ľudských práv a/alebo medzinárodného humanitárneho práva. Od roku 2021 skupina STEG pracuje na príprave usmernení o vývoze položiek kybernetického dohľadu podľa článku 5 nariadenia (EÚ) 2021/821[20]. V roku 2022 sa táto práca zameriavala na rozsah vymedzenia položiek kybernetického dohľadu;

b) technická expertná skupina pre vznikajúce technológie (ETEG) pokračovala vo výmene informácií o rizikách spojených s vývozmi vznikajúcich technológií a výzvach súvisiacich s ich kontrolou. Jej členovia označili za hlavnú prioritu vytvorenie a používanie operačného nástroja na posudzovanie rizík. Skupina ETEG takisto

[19] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=uriserv:OJ.L_.2021.338.01.0001.01.ENG.
[20] Následné usmernenia Komisia uverejnila 16. októbra 2024.

zorganizovala diskusie o kvantových technológiách vrátane prezentácií zástupcov súkromného sektora;

c) mechanizmus koordinácie presadzovania práva (ECM) bol zriadený v súlade s článkom 25 nariadenia na účely podpory výmeny informácií a priamej spolupráce medzi príslušnými orgánmi a orgánmi presadzovania práva členských štátov;

d) technická expertná skupina pre zber a transparentnosť údajov (DCT-TEG) bola mimoriadne aktívna a v roku 2022 sa stretla sedemkrát s cieľom vypracovať usmernenia o transparentnosti. Experti prerokovali niekoľko návrhov a viedli rozsiahle diskusie o novej metodike zberu a vykazovania licenčných údajov s ohľadom na verejnú konzultáciu[21] so zainteresovanými stranami začiatkom roka 2023 a

e) technická expertná skupina pre budovanie kapacít (CB-TEG) bola zriadená s cieľom podporiť pravidelnú odbornú prípravu a výmenu odborných znalostí v rámci spoločenstva EÚ v oblasti položiek s dvojakým použitím, a to aj prostredníctvom vypracovania spoločných programov odbornej prípravy pre úradníkov členských štátov. Skupina CB-TEG od členských štátov zhromaždila podklady o potrebách odbornej prípravy a pokročila v príprave správy o uskutočniteľnosti.

3.4. Technická podpora prípravy aktualizácie kontrolného zoznamu EÚ a vnútroštátnych vykonávacích opatrení

Koordinačná skupina pre položky s dvojakým použitím v súlade s článkom 17 nariadenia usporiadala technické informačné stretnutia na podporu prípravy návrhu delegovaného nariadenia Komisie, ktorým sa aktualizuje kontrolný zoznam EÚ. Národní experti a pozorovatelia z Európskeho parlamentu sa 14. júla 2022 zúčastnili na osobitnom zasadnutí koordinačnej skupiny pre položky s dvojakým použitím, na ktorom nemecký Spolkový úrad pre hospodárstvo a kontrolu vývozu (BAFA) predstavil kľúčové zmeny vykonané v kontrolnom zozname EÚ. Komisia prijala delegovaný akt v októbri 2022.

Koordinačná skupina pre položky s dvojakým použitím uskutočnila výmenu informácií týkajúcich sa vnútroštátnych vykonávacích opatrení a pripravila aktualizáciu informačnej poznámky o vnútroštátnych opatreniach, ktorá bola uverejnená 8. februára 2022.

3.5. Výmena údajov o licenciách a vykonávaní

Koordinačná skupina pre položky s dvojakým použitím ukončila zber licenčných údajov za rok 2020 na základe dohodnutého dotazníka na výmenu údajov s cieľom poskytnúť prehľad o vykonávaní kontrol vývozu v celej EÚ a umožniť uverejnenie súhrnných údajov vo výročnej správe EÚ o kontrole vývozu za rok 2019[22]. Koordinačná skupina pre položky s dvojakým použitím začala zároveň zbierať licenčné údaje za rok 2021.

[21] https://policy.trade.ec.europa.eu/consultations/guidelines-data-collection-and-preparation-eu-annual-report-dual-use-export-controls-under_sk#respond-to-the-consultation.

[22] Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní nariadenia (EÚ) 2021/821, ktorým sa stanovuje režim Únie na kontrolu vývozov, sprostredkovania, technickej pomoci, tranzitu a transferu položiek s dvojakým použitím [COM(2022) 434 final].

3.6. Nástroje IT na výmenu informácií medzi členskými štátmi a na účely elektronického udeľovania licencií

Komisia s podporou koordinačnej skupiny pre položky s dvojakým použitím pokračovala vo vývoji elektronického systému pre položky s dvojakým použitím (ďalej len „DUeS“) ako IT opory siete EÚ na kontrolu vývozu. Táto platforma hrá kľúčovú úlohu pri účinnom uplatňovaní nariadenia.

Vyvinuli sa nové funkcie na podporu výmeny informácií o zamietnutiach v prípade transferov v rámci EÚ a na podporu pravidelného preskúmania a aktualizácie zamietnutí. Koordinačná skupina pre položky s dvojakým použitím predovšetkým ukončila preskúmanie zamietnutí vydaných v roku 2013 a pokročila v preskúmaní údajov za rok 2014.

Zlepšili sa ďalšie funkcie systému DUeS:

a) v januári 2022 bola zavedená nová funkcia na preskúmanie zamietnutí;

b) v marci 2022 bol vytvorený nový modul na podporu výmeny informácií týkajúcich sa oznámení/povolení a zamietnutí v súlade s nariadeniami o sankciách voči Rusku a Bielorusku. Následne boli zavedené aktualizácie s cieľom vykonať zmeny potrebné z dôvodu aktualizácie balíkov sankcií a

c) nová funkcia umožnila výmenu informácií s členskými štátmi o vykonávaní sankcií voči Rusku.

Rok 2022 bol zároveň druhým rokom fungovania systému elektronického udeľovania licencií pre položky s dvojakým použitím, ktorý umožňuje príslušným orgánom a vývozcom spravovať kontroly online a znížiť administratívne zaťaženie spojené s týmito kontrolami. Jeho cieľom je nahradiť offline systémy alebo zastarané vnútroštátne elektronické systémy, a tak umožniť pružnejšie výmeny informácií – vrátane oznamovania licenčných údajov Komisii v kontexte článku 26 nariadenia. V roku 2021 bol systém elektronického udeľovania licencií spustený v Lotyšsku a Rumunsku. V roku 2022 bol ešte viac vylepšený a prispôsobený na podporu talianskeho orgánu vydávajúceho licencie (od júla 2022) a prebiehali prípravy na to, aby sa slovinské a valónske orgány stali jeho používateľmi v roku 2023. Podobne aj Maďarsko a Belgicko (región Brusel) prejavili záujem pripojiť sa k projektu.

Mimo EÚ a v rámci dialógov s partnerskými krajinami Komisia skúma možnosti poskytnutia nástroja na elektronické udeľovanie licencií partnerom. Záujem o používanie tohto nástroja prejavili Moldavsko, Bosna a Hercegovina a Srbsko.

Projekt elektronického udeľovania licencií sa vyvíja aj novými smermi s cieľom zefektívniť kontroly, napríklad prepojením systému elektronického udeľovania licencií s vnútroštátnymi colnými systémami prostredníctvom prostredia centrálneho elektronického priečinka pre colníctvo. Vďaka tomu je výmena informácií cezhranične a s colnými orgánmi výrazne jednoduchšia, čím sa znižuje regulačné zaťaženie pre prevádzkovateľov a umožňuje automatická správa udeľovania licencií. Uskutočňuje sa to prostredníctvom platformy na výmenu osvedčení CERTEX, ktorú spravuje GR TAXUD. Prepojenie medzi systémom elektronického udeľovania licencií a vnútroštátnymi colnými orgánmi funguje od decembra 2022.

Na žiadosť členských štátov, ktoré už prevádzkujú systémy elektronického udeľovania licencií, Komisia v apríli 2022 iniciovala nový projekt s názvom *eLicensing bridge*, ktorý má umožniť prepojenie vnútroštátnych systémov udeľovania licencií s colnými systémami prostredníctvom systému elektronického udeľovania licencií. Súčasťou tohto pilotného projektu je Fínsko. Záujem o pripojenie sa k projektu prejavilo Belgicko (Flámsko).

3.7. Transparentnosť a osveta

Koordinačná skupina pre položky s dvojakým použitím prispela k príprave výročnej správy o kontrole vývozu za rok 2022 – uverejnenej spolu s druhou výročnou správou o preverovaní priamych zahraničných investícií[23] – ktorá poskytuje zainteresovaným stranám informácie o vykonávaní kontrol vývozu položiek s dvojakým použitím v Európskej únii vrátane činností koordinačnej skupiny pre položky s dvojakým použitím.

3.8. Podpora medzinárodnej spolupráce

V kontexte pracovnej skupiny Rady pre obchod a technológie pre kontrolu vývozu so Spojenými štátmi podporila skupina DUCG príslušné diskusie o zjednodušení spätného vývozu, najmä i) preskúmanie vnútroštátnych postupov pri uplatňovaní všeobecného vývozného povolenia EÚ č. EÚ001; a ii) prostredníctvom špecializovaných diskusií expertov o výnimkách USA týkajúcich sa licencií, ktoré povoľujú spätný vývoz z EÚ položiek s dvojakým použitím pochádzajúcich z USA.

3.9. Výskum v oblasti položiek s dvojakým použitím a kontrola nehmotného vývozu

Koordinačná skupina pre položky s dvojakým použitím usporiadala špecializované diskusie o prepojeniach medzi kontrolou vývozu a výskumom, ktorý zahŕňa technológie s dvojakým použitím. Tieto diskusie sa uskutočnili v rámci stratégie Komisie pre medzinárodnú spoluprácu v oblasti výskumu a inovácií (Horizont Európa) a opierali sa o podporu expertov Komisie z GR pre výskum a inováciu a externých expertov.

3.10. Prehľad vývoja v oblasti položiek s dvojakým použitím v rokoch 2023 a 2024

1. Aktualizácie prílohy I k nariadeniu:

   - Komisia 11. januára 2023 uverejnila v *Úradnom vestníku Európskej únie* delegované nariadenie (EÚ) 2023/66, ktorým sa mení príloha I k nariadeniu o položkách s dvojakým použitím. Touto každoročnou aktualizáciou sa zoznam zosúlaďuje s rozhodnutiami prijatými v rámci mnohostranných režimov kontroly vývozu, pričom aktualizácia je nezávislá od vývozných obmedzení EÚ voči Rusku alebo Bielorusku.
   - Komisia 23. februára 2023 uverejnila v *Úradnom vestníku Európskej únie* delegované nariadenie (EÚ) 2023/996 s cieľom mimoriadne aktualizovať prílohu I k nariadeniu, aby sa do nej zahrnuli položky podliehajúce kontrole v rámci Austrálskej skupiny.
   - Komisia 15. septembra 2023 uverejnila delegované nariadenie (EÚ) 2023/2616 ako pravidelnú ročnú aktualizáciu prílohy I k nariadeniu. Toto nariadenie sa uplatňuje od 16. septembra 2023.
   - Komisia 5. septembra 2024 prijala ročnú aktualizáciu prílohy I, ktorá by mala nadobudnúť účinnosť o dva mesiace neskôr.

[23] https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2022)433&lang=sk.

2. Vnútroštátne kontrolné zoznamy členských štátov

- Komisia 20. októbra 2023 uverejnila prvý súbor vnútroštátnych kontrolných zoznamov EÚ, ktorý obsahuje vnútroštátne kontroly určitých vznikajúcich technológií prijaté Španielskom a Holandskom. Tento súbor bol revidovaný 27. septembra 2024 s cieľom zahrnúť vnútroštátne kontroly prijaté Francúzskom. Zohľadňujú sa v ňom kontroly položiek na vnútroštátnej úrovni, ktoré neboli prijaté v mnohostranných režimoch a týkajú sa určitých vznikajúcich technológií. Ide o prvý súbor vnútroštátnych kontrolných zoznamov podľa nariadenia. Umožňuje členským štátom zaviesť požiadavky na povolenie odkazom na vnútroštátne kontrolné zoznamy iných členských štátov uverejnené v súbore bez toho, aby museli nevyhnutne prijať vlastné vnútroštátne kontroly.

3. Kontroly vývozu v rámci stratégie hospodárskej bezpečnosti

- Po prijatí stratégie hospodárskej bezpečnosti 20. júna 2023[24] Komisia 24. januára 2024 uverejnila Bielu knihu o kontrolách vývozu[25], v ktorej načrtla, ako zvýšiť efektívnosť kontroly vývozu EÚ v kontexte čoraz väčšieho geopolitického napätia v snahe lepšie podporovať medzinárodnú bezpečnosť a chrániť bezpečnostné záujmy EÚ. V bielej knihe sa navrhujú krátkodobé a strednodobé opatrenia na zlepšenie koordinácie kontrol vývozu položiek s dvojakým použitím v EÚ. Medzi tieto opatrenia patria: jednotné kontroly EÚ v prípade položiek, ktoré neboli prijaté na mnohostrannej úrovni z dôvodu blokovania alebo oneskorenia v rámci režimov kontroly vývozu; fórum na vysokej úrovni pre politickú koordináciu v oblasti kontrol vývozu; mechanizmus na lepšiu koordináciu nových vnútroštátnych kontrolných zoznamov a hodnotenie nariadenia EÚ o položkách s dvojakým použitím v roku 2025. Biela kniha bola predmetom verejnej konzultácie, ktorá prebiehala od 2. februára do 30. apríla 2024, pričom bolo doručených 23 odpovedí, ktoré boli podkladom pre interné rokovania Komisie.

4. Vývozné obmedzenia voči Rusku

- V priebehu rokov 2023 a 2024 Komisia aktívne pokračovala v sprísňovaní obmedzení vývozu položiek s dvojakým použitím v súvislosti so sankciami voči Rusku, a to aj prijatím 14. balíka sankcií v júni 2024[26]. Uverejnila aj usmernenia na podporu ich vykonávania a presadzovania a na boj proti obchádzaniu sankcií. Komisia najmä v spolupráci s partnermi – Japonskom, Spojeným kráľovstvom a Spojenými štátmi – vypracovala zoznam tzv. spoločných položiek s vysokou prioritou (naposledy aktualizovaný vo februári 2024)[27], ktorý zahŕňa aj tovar a pokročilé technológie s dvojakým použitím používané v ruských zbraňových systémoch, ktoré sa vyskytujú na bojisku na Ukrajine alebo majú kritický význam pre vývoj, výrobu alebo používanie týchto ruských vojenských systémov.

5. Medzinárodný dosah

- Komisia v priebehu roka 2023 diskutovala o záležitostiach súvisiacich s kontrolou vývozu s partnermi, napríklad s USA. Najmä na štvrtom zasadnutí Rady EÚ – USA pre obchod a technológie 10. mája 2023 sa diskutovalo o oblastiach, ako je uľahčenie obchodu, a bol navrhnutý pevný základ pre spoluprácu v oblasti sankcií voči Rusku. Posledné zasadnutie zainteresovaných strán v Rade EÚ – USA pre obchod a technológie sa uskutočnilo 19. júla 2023

[24] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52023JC0020&qid=1687525961309.
[25] https://circabc.europa.eu/ui/group/aac710a0-4eb3-493e-a12a-e988b442a72a/library/a44df99c-18d2-49df-950d-4d48f08ea76f/details?download=true.
[26] https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/overview-sanctions-and-related-resources_en?prefLang=sk&etrans=sk.
[27] https://policy.trade.ec.europa.eu/news/eu-and-partners-expand-list-common-high-priority-items-further-weaken-russias-war-effort-2024-02-23_en?prefLang=sk&etrans=sk.

a bolo zamerané na spätný vývoz položiek s dvojakým použitím. Komisia napokon 26. októbra 2023 viedla prvý virtuálny dialóg o kontrole vývozu s Čínou, pričom druhý sa uskutočnil 24. októbra 2024.

4. KONTROLY VÝVOZU EÚ – ZÁKLADNÉ ÚDAJE

V tejto časti sa uvádzajú súhrnné údaje o kontrole vývozu EÚ za referenčný rok 2022. Podkladové údaje poskytnuté členskými štátmi sa vzhľadom na ich objem uvádzajú v konsolidovanej podobe v pracovnom dokumente útvarov Komisie, ktorý je priložený k tejto správe. Údaje boli sprístupnené v súlade s novými usmerneniami pre podávanie správ[28], ktoré sa týmto uplatňujú prvýkrát.

Prijatím nariadenia (EÚ) 2021/821 EÚ preukázala svoj záväzok posilniť podávanie správ a transparentnosť vo vzťahu k verejnosti. V článku 26 nariadenia sa stanovuje, že uverejnená výročná správa EÚ o vykonávaní kontrol obsahuje relevantné informácie o povoleniach, zamietnutiach a zákazoch, ako aj informácie o administratíve a presadzovaní kontrol.

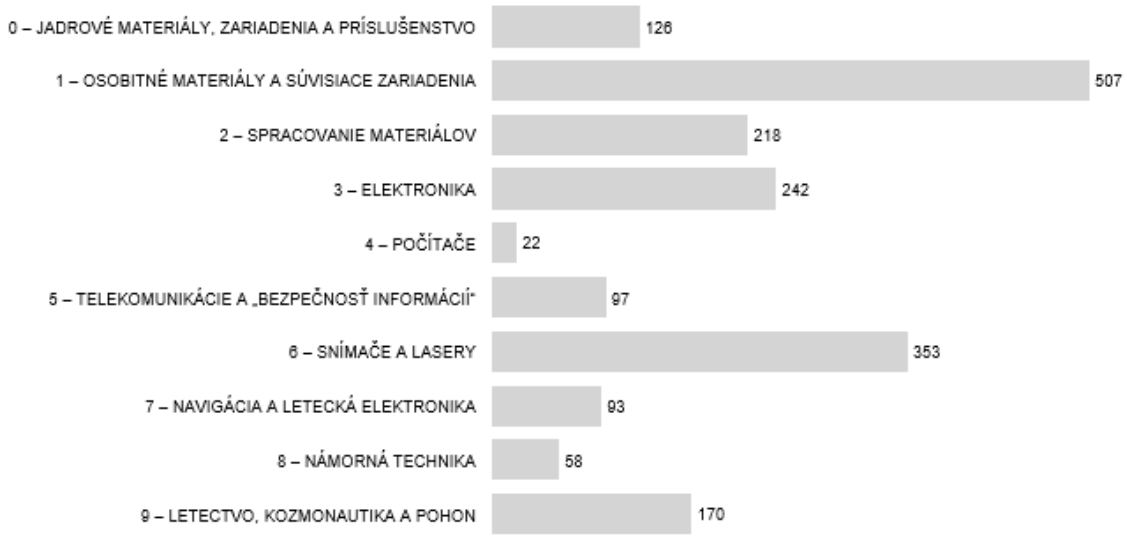
Koordinačná skupina pre položky s dvojakým použitím od roku 2013 na dobrovoľnom základe vyvíja mechanizmus zberu licenčných údajov a podporuje prípravu výročnej správy pre Európsky parlament a Radu, ktorá obsahuje súhrnné licenčné údaje EÚ a ďalšie informácie týkajúce sa kontroly vývozu. Zber údajov sa uskutočňoval každoročne a tento formát sa postupne rozširoval v snahe zachytiť údaje súvisiace s rôznymi druhmi povolení a s administratívou, vykonávaním a presadzovaním kontrol.

Podľa nedávno prijatých usmernení o transparentnosti je metodika zberu údajov navrhnutá tak, aby zostala udržateľná v priebehu času, a tak umožnila členským štátom poskytovať Komisii relevantné informácie účinným a nákladovo efektívnym spôsobom, ktorý je štatisticky spoľahlivý a náležite zohľadňuje ochranu osobných údajov, citlivých obchodných informácií alebo chránených informácií z oblasti obrany, zahraničnej politiky alebo národnej bezpečnosti.

4.1. Druhy položiek

Nariadenie sa v prvom rade uplatňuje na vývoz viac ako 1 800 položiek s dvojakým použitím uvedených v kontrolnom zozname EÚ a zatriedených do desiatich kategórií (obrázok 1). To je základný dôvod, ktorý viedol expertov EÚ k tomu, aby na účely výročnej správy EÚ zoskupili záznamy v prílohe I do „druhov položiek“[29].

[28] Odporúčanie Komisie (EÚ) 2024/214 z 10. januára 2024 o usmerneniach, ktorými sa stanovuje metodika zberu a spracúvania údajov na prípravu výročnej správy o kontrole vývozu, sprostredkovania, technickej pomoci, tranzitu a transferu položiek s dvojakým použitím podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/821 (ďalej len „usmernenia“).
[29] Porovnaj článok 26 ods. 2 prvý pododsek nariadenia.

Obrázok 1: Počet položiek s dvojakým použitím uvedených v desiatich kategóriách podľa prílohy I k nariadeniu

S cieľom umožniť požadovanú úroveň transparentnosti uverejňovania správ a zároveň zaistiť efektívny a udržateľný zber údajov v priebehu času sa rozhodlo, že základ pre určenie druhov položiek bude vychádzať z klasifikácie položiek s dvojakým použitím na úrovni piatich znakov[30], pričom sa zabezpečí, aby určenie „druhov položiek" podporovalo získavanie zmysluplných informácií z hľadiska bezpečnosti, politiky a obchodu. V prílohe A k usmerneniam sa opisuje zoznam 52 „druhov položiek", ktoré sa používajú na zber licenčných údajov a na prípravu tejto výročnej správy. Povolenia sú rozčlenené podľa druhu položky a príslušných miest určenia v súlade s požiadavkami nariadenia, pričom sa zohľadňuje povaha, účel a vlastnosti rôznych druhov povolení, ako aj rozdielne postupy členských štátov pri udeľovaní povolení a zbere údajov. Okrem toho bolo potrebné prispôsobiť príslušný zber údajov a ich predkladanie členskými štátmi Komisii špecifikám rôznych druhov vnútroštátnych povolení a postupov. Preto údaje uvedené v tejto správe obsahujú počet členských štátov, ktoré poskytli podkladové údaje pre jednotlivé druhy povolení. V metodike sa takisto prihliada na to, že povolenia sa môžu týkať viacerých položiek, ktoré zodpovedajú rozličným druhom položiek.

Pokiaľ ide o položky kybernetického dohľadu, vymedzenie uvedené v článku 2 bode 20 zahŕňa položky uvedené v prílohe I, ako aj položky neuvedené v zozname. V prílohe B k usmerneniam sa uvádza päť položiek prílohy I k nariadeniu, ktoré spĺňajú vymedzenie uvedené v článku 2 bode 20. Rozhodnutie o tom, či konkrétna položka neuvedená v zozname spĺňa požiadavky právneho vymedzenia, prijímajú členské štáty a Komisia individuálne v rámci skupiny STEG. Žiadosti a povolenia v prípade položiek kybernetického dohľadu, ktoré nie sú uvedené v zozname, je potrebné takisto zahrnúť do výročnej správy v súlade s článkom 26 ods. 2 nariadenia, a to na základe údajov poskytnutých členskými štátmi. Žiadosti a povolenia v súvislosti s ostatnými položkami, ktoré sú uvedené v zozname, možno do správy zahrnúť na základe rozhodnutia príslušného orgánu.

[30] Napr. ECCN 0A001: Jadrové reaktory.

4.2. Prehľad povolení podľa druhu licencie[31]

V roku 2022 dosiahla celková hodnota povoleného obchodu s položkami s dvojakým použitím[32] 57,3 miliardy EUR, čo predstavuje 2 % vývozu tovaru do nečlenských krajín EÚ (obrázok 2). V číselnom vyjadrení to predstavuje 138 764 povolení a oznámení[33]. Pokiaľ ide o druhy povolení, väčšina transakcií patrí pod všeobecné vývozné povolenia EÚ (93 311), národné všeobecné vývozné povolenia (26 953) a individuálne licencie (17 072). Z hľadiska hodnoty boli najdôležitejšími druhmi licencií rámcové vývozné povolenia (27,3 miliardy EUR), individuálne vývozné povolenia (17,1 miliardy EUR) a všeobecné vývozné povolenia EÚ (9,6 miliardy EUR).

4.3. Zamietnutia a zákazy

V roku 2022 bolo nahlásených 813 zamietnutí v hodnote 0,98 miliardy EUR. Z týchto údajov vyplýva, že zamietnutá bola len malá časť vývozu EÚ (0,04 % hodnoty celkového vývozu tovaru mimo EÚ27 v danom roku).

Vývozné povolenia podľa druhu licencie

Druh licencie	Hodnota v EUR	Množstvo
Individuálne vývozné povolenie	17 106 mil. [25]	17 072 [25]
Rámcové vývozné povolenie	27 333 mil. [19]	588 [24]
Národné všeobecné vývozné povolenie (použitia)	846 mil. [8]	26 953 [9]
Všeobecné vývozné povolenie EÚ (použitia)	9 653 mil. [16]	93 311 [20]
Povolenie na poskytovanie sprostredkovateľských služieb	1 mil. [8]	6 [8]
Povolenie na poskytovanie technickej pomoci	3 mil. [9]	4 [9]
Povolenie na tranzit	38 mil. [10]	125 [10]
Povolenie v rámci vnútroštátneho kontrolného opatrenia	1 062 mil. [9]	115 [9]
Povolenie pre položky neuvedené v zozname	55 mil. [15]	219 [15]
Povolenie na transfer v rámci EÚ	1 254 mil. [16]	371 [16]

Pre každý údajový bod zobrazený v grafe je v zátvorke uvedený počet členských štátov, ktoré poskytli podkladové údaje.

Obrázok 2: Vývozné povolenia podľa druhu licencie

4.4. Individuálne povolenia

Individuálne povolenia sú licencie udelené jednému konkrétnemu vývozcovi pre jedného koncového používateľa alebo príjemcu v tretej krajine, ktoré sa vzťahujú na jednu alebo viac položiek s dvojakým použitím. Na účely tejto správy sa individuálne vývozné povolenia,

[31] V súlade s článkom 26 ods. 2 tretím pododsekom nariadenia oddiely 4.2 až 4.7 tejto správy neobsahujú údaje týkajúce sa položiek kybernetického dohľadu. Informácie o týchto položkách sú uvedené ďalej v oddiele 4.8.
[32] Tento údaj zahŕňa dobrovoľné údaje o používaní národných všeobecných vývozných povolení a všeobecných vývozných povolení EÚ.
[33] Tento údaj zahŕňa dobrovoľné údaje o používaní národných všeobecných vývozných povolení a všeobecných vývozných povolení EÚ.

povolenia na poskytovanie sprostredkovateľských služieb, povolenia na poskytovanie technickej pomoci, povolenia na tranzit, povolenia na transfer v rámci EÚ, povolenia v rámci vnútroštátneho kontrolného opatrenia a povolenia pre položky neuvedené v zozname považujú za individuálne licencie, ako sa uvádza v usmerneniach.

Z prehľadu individuálnych povolení v roku 2022 podľa desiatich kategórií položiek uvedených v prílohe I k nariadeniu, ako aj položiek neuvedených v zozname, ktoré podliehajú kontrole (obrázok 3), vyplýva, že najvyšší počet povolení z hľadiska trhovej hodnoty bol udelený v kategórii 0 *Jadrové materiály, zariadenia a príslušenstvo* (8,1 miliardy EUR, 41 % z celkovej hodnoty), za ktorou nasleduje kategória 2 *Spracovanie materiálov* (2,5 miliardy EUR, 13 % z celkovej hodnoty) a kategória 5 *Telekomunikácie a „bezpečnosť informácií“* (2,3 miliardy EUR, 12 % z celkovej hodnoty). Pokiaľ ide o množstvo individuálnych povolení, najväčší počet bol v kategórii 2 *Spracovanie materiálov* (5 592, čo predstavuje 29 % z celkového počtu), za ktorou nasleduje kategória 1 *Osobitné materiály a súvisiace zariadenia* (4 501, čo predstavuje 23 % z celkového počtu) a kategória 5 *Telekomunikácie a „bezpečnosť informácií“* (3 205, čo predstavuje 17 % z celkového počtu).

Individuálne vývozné povolenia podľa kategórií položiek uvedených v prílohe I k nariadeniu (EÚ) 2021/821

Kategória položky		Hodnota v EUR	Množstvo
0	JADROVÉ MATERIÁLY, ZARIADENIA A PRÍSLUŠENSTVO	8 057 mil.	1 303
1	OSOBITNÉ MATERIÁLY A SÚVISIACE ZARIADENIA	1 315 mil.	4 501
2	SPRACOVANIE MATERIÁLOV	2 465 mil.	5 592
3	ELEKTRONIKA	1 683 mil.	1 666
4	POČÍTAČE	14 mil.	44
5	TELEKOMUNIKÁCIE A „BEZPEČNOSŤ INFORMÁCIÍ“	2 320 mil.	3 205
6	SNÍMAČE A LASERY	1 147 mil.	1 863
7	NAVIGÁCIA A LETECKÁ ELEKTRONIKA	57 mil.	345
8	NÁMORNÁ TECHNIKA	35 mil.	77
9	LETECTVO, KOZMONAUTIKA A POHON	1 510 mil.	469
X	POLOŽKY NEUVEDENÉ V ZOZNAME	1 114 mil.	276

Údaje poskytlo 27 členských štátov.

Obrázok 3: Individuálne vývozné povolenia podľa kategórií položiek uvedených v prílohe I k nariadeniu (EÚ) 2021/821

Z rozdelenia hodnoty individuálnych povolení podľa druhov položiek (obrázky 4.1 a 4.2) vyplýva, že piatimi najväčšími položkami sú 0EC1 *Jadrové materiály, zariadenia, závody a príslušenstvo* (6,4 miliardy EUR, 33 % z celkovej hodnoty), 2EC1 *Obrábacie stroje a systémy a súčasti pre priemyselné zariadenia* (1,8 miliardy EUR, 9 % z celkovej hodnoty), 5EC2 *Položky a zariadenia pre bezpečnosť informácií a kryptoanalýzu* (1,3 miliardy EUR, 7 % z celkovej hodnoty), 9EC1 *Letecké a kozmické motory a plynové turbíny (okrem bezpilotných vzdušných prostriedkov)* (1,1 miliardy EUR, 6 % z celkovej hodnoty) a XEC1 *Ostatné/neuvedené v zozname* (1,1 miliardy EUR, 6 % z celkovej hodnoty).

Individuálne vývozné povolenia podľa druhu položiek uvedených v prílohe A k ODPORÚČANIU KOMISIE (EÚ) 2024/214

Druh položky		Hodnota v EUR	Množstvo
0EC1	Jadrové materiály, zariadenia, závody a príslušenstvo	6 427 mil.	883
0EC2	Softvér pre jadrové materiály, zariadenia a príslušenstvo	539 mil.	131
0EC3	Technológia pre jadrové materiály, zariadenia a príslušenstvo	1 091 mil.	289
1EC1	Materiály, súčasti a konštrukcie pre lietadlá/letectvo a kozmonautiku	30 mil.	177
1EC2	Výbušniny, palivá a súvisiace zariadenia	455 mil.	509
1EC3	Vláknité, vláknové materiály a výrobné zariadenia	254 mil.	176
1EC4	Špeciálne kovy a zliatiny a príslušné zariadenia	203 mil.	597
1EC5	Položky a zariadenia súvisiace s jadrovou energiou	5 mil.	73
1EC6	Toxické chemikálie, prekurzory, patogény, toxíny a geneticky modifikované organizmy, súvisiace ochranné a detekčné zariadenia a súčasti	303 mil.	2 832
1EC7	Softvér pre osobitné materiály a súvisiace zariadenia	5 mil.	92
1EC8	Technológia pre osobitné materiály a súvisiace zariadenia	60 mil.	45
2EC1	Obrábacie stroje a systémy a súčasti pre priemyselné zariadenia	1 784 mil.	2 266
2EC2	Chemické a biologické výrobné zariadenia	603 mil.	2 755
2EC3	Softvér na spracovanie materiálov	77 mil.	542
2EC4	Technológia na spracovanie materiálov	2 mil.	29
3EC1	Elektronické prvky a súčasti	256 mil.	588
3EC2	Elektronické montážne celky, moduly a zariadenia	12 mil.	155
3EC3	Elektronické prvky použiteľné v jadrových aplikáciách	512 mil.	569
3EC4	Zariadenia na výrobu a testovanie polovodičových zariadení alebo materiálov	710 mil.	173
3EC5	Polovodičové materiály	6 mil.	38
3EC6	Softvér pre elektroniku	4 mil.	28
3EC7	Technológia pre elektroniku	183 mil.	115
4EC1	Počítače	14 mil.	44
5EC1	Telekomunikačné prvky a zariadenia	797 mil.	249

Údaje poskytlo 27 členských štátov.

Obrázok 4.1: Individuálne vývozné povolenia podľa druhu položiek (1. časť)

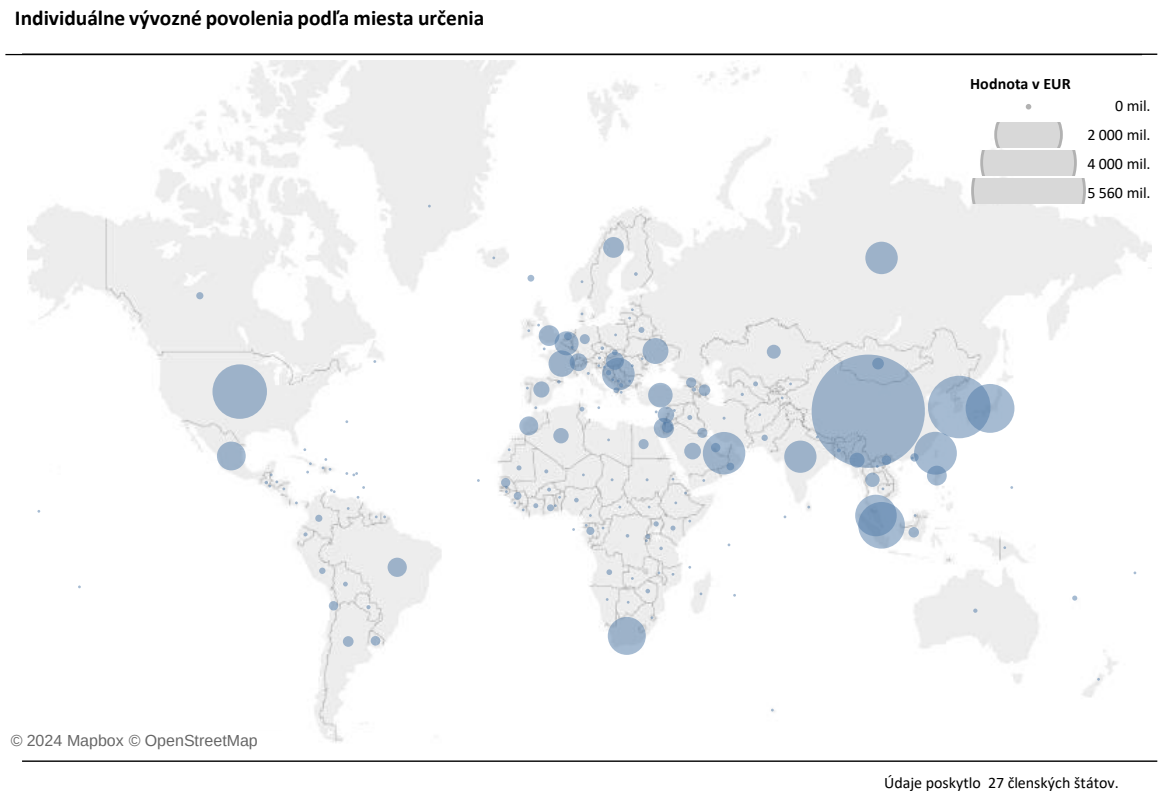
Individuálne vývozné povolenia podľa druhu položiek uvedených v prílohe A k ODPORÚČANIU KOMISIE (EÚ) 2024/214

Druh položky		Hodnota v EUR	Množstvo
5EC2	Prvky a zariadenia pre bezpečnosť informácií a kryptoanalýzu	1 344 mil.	1 996
5EC3	Softvér pre telekomunikácie a bezpečnosť informácií	142 mil.	916
5EC4	Technológia pre telekomunikácie a bezpečnosť informácií	37 mil.	44
6EC1	Optické a akustické zariadenia, súvisiace súčasti a materiály, ostatné snímače	234 mil.	1 078
6EC2	Lasery, súvisiace zariadenia a materiály	706 mil.	642
6EC3	Radarové systémy, súvisiace zariadenia a súčasti	127 mil.	101
6EC4	Softvér pre snímače a lasery	8 mil.	21
6EC5	Technológia pre snímače a lasery	72 mil.	21
7EC1	Zariadenia pre inerciálne navigačné systémy	47 mil.	295
7EC2	Ostatné zariadenia súvisiace s navigáciou a leteckou elektronikou	9 mil.	26
7EC4	Výrobné zariadenia pre navigáciu a leteckú elektroniku	1 mil.	4
7EC5	Softvér pre navigáciu a leteckú elektroniku	0 mil.	5
7EC6	Technológia pre navigáciu a leteckú elektroniku	1 mil.	15
8EC1	Ponorné dopravné prostriedky a hladinové plavidlá a súvisiace námorné systémy, zariadenia a súčasti	32 mil.	56
8EC2	Materiály a zariadenia pre námorné plavidlá	3 mil.	21
9EC1	Letecké a kozmické motory a plynové turbíny (okrem bezpilotných vzdušných prostriedkov)	1 122 mil.	107
9EC2	Bezpilotné vzdušné prostriedky a ich pohony	130 mil.	204
9EC3	Rakety a kozmické lode	86 mil.	64
9EC4	Raketové motory	0 mil.	6
9EC5	Zariadenia pre aerodynamické tunely, skúšobné zariadenia a komory	0 mil.	3
9EC6	Softvér pre letectvo, kozmonautiku a pohon	90 mil.	41
9EC7	Technológia pre letectvo, kozmonautiku a pohon	81 mil.	44
XEC1	Ostatné/neuvedené v zozname	1 114 mil.	276

Údaje poskytlo 27 členských štátov.

Obrázok 4.2: Individuálne vývozné povolenia podľa druhu položiek (2. časť)

Pokiaľ ide o miesta určenia, na ktoré sa vzťahujú individuálne povolenia (obrázky 5 a 6), na prvom mieste podľa hodnoty bola Čína (5,6 miliardy EUR, 28 % z celkovej hodnoty), za ktorou nasledovali Južná Kórea (1,7 miliardy EUR, 9 % z celkovej hodnoty), Spojené štáty (1,3 miliardy EUR, 7 % z celkovej hodnoty), Japonsko (1,04 miliardy EUR, 5 % z celkovej hodnoty) a Singapur (994 miliónov EUR, 5 % z celkovej hodnoty). Celkovo pripadá na 25 najvýznamnejších miest určení mimo EÚ 90 % individuálnych povolení z hľadiska ich hodnoty[34]. Pokiaľ ide o transfery v rámci EÚ, hlavnými miestami určenia boli Francúzsko (301 miliónov EUR), Belgicko (251 miliónov EUR), Švédsko (188 miliónov EUR), Maďarsko (141 miliónov EUR) a Španielsko (113 miliónov EUR). V porovnaní s miestami určenia mimo EÚ sa transfery v rámci EÚ môžu zdať obmedzené, čo je spôsobené tým, že pre väčšinu vývozov položiek s dvojakým použitím v rámci EÚ nie je potrebné získať povolenie podľa nariadenia.

Obrázok 5: Individuálne vývozné povolenia podľa miesta určenia

[34] Vývozné povolenia s miestom určenia v Ruskej federácii zodpovedajú výnimkám a odchýlkam v súlade s nariadením Rady (EÚ) č. 833/2014 z 31. júla 2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine.

Individuálne vývozné povolenia podľa najvýznamnejších miest určenia

Mimo EÚ	Hodnota v EUR	V rámci EÚ	Hodnota v EUR
Čína	5 560 mil.	Francúzsko	301 mil.
Južná Kórea	1 696 mil.	Belgicko	251 mil.
Spojené štáty americké	1 287 mil.	Švédsko	188 mil.
Japonsko	1 035 mil.	Maďarsko	141 mil.
Singapur	944 mil.	Španielsko	113 mil.
Taiwan	796 mil.	Nemecko	43 mil.
Spojené arabské emiráty	783 mil.	Holandsko	27 mil.
Malajzia	750 mil.	Slovensko	14 mil.
Južná Afrika	626 mil.	Fínsko	6 mil.
Srbsko	461 mil.	Česká republika	6 mil.
Ruská federácia	457 mil.	Rakúsko	4 mil.
India	452 mil.	Taliansko	4 mil.
Mexiko	360 mil.	Poľsko	2 mil.
Ukrajina	291 mil.	Bulharsko	2 mil.
Turecko	260 mil.	Grécko	2 mil.
Spojené kráľovstvo	186 mil.	Slovinsko	1 mil.
Izrael	177 mil.	Dánsko	1 mil.
Filipíny	170 mil.	Portugalsko	1 mil.
Brazília	161 mil.	Írsko	0 mil.
Maroko	156 mil.	Litva	0 mil.
Švajčiarsko	137 mil.	Malta	0 mil.
Saudská Arábia	121 mil.	Luxembursko	0 mil.
Libanon	118 mil.	Rumunsko	0 mil.
Alžírsko	103 mil.	Lotyšsko	0 mil.
Mjanmarsko	98 mil.	Chorvátsko	0 mil.
Thajsko	89 mil.	Cyprus	0 mil.
Kazachstan	85 mil.		
Mongolsko	59 mil.		
Azerbajdžan	58 mil.		
Jordánsko	53 mil.		
Argentína	50 mil.		
Indonézia	48 mil.		
Gruzínsko	46 mil.		
Kuvajt	44 mil.		
Egypt	44 mil.		
Uruguaj	41 mil.		
Vietnam	39 mil.		
Čile	39 mil.		
Katar	38 mil.		
Senegal	37 mil.		
Hongkong	31 mil.		
Gabon	28 mil.		
Guinea	26 mil.		

Údaje poskytlo 27 členských štátov.

Obrázok 6: Individuálne vývozné povolenia podľa najvýznamnejších miest určenia mimo EÚ a podľa miest určenia v rámci EÚ

4.5. Rámcové vývozné povolenia

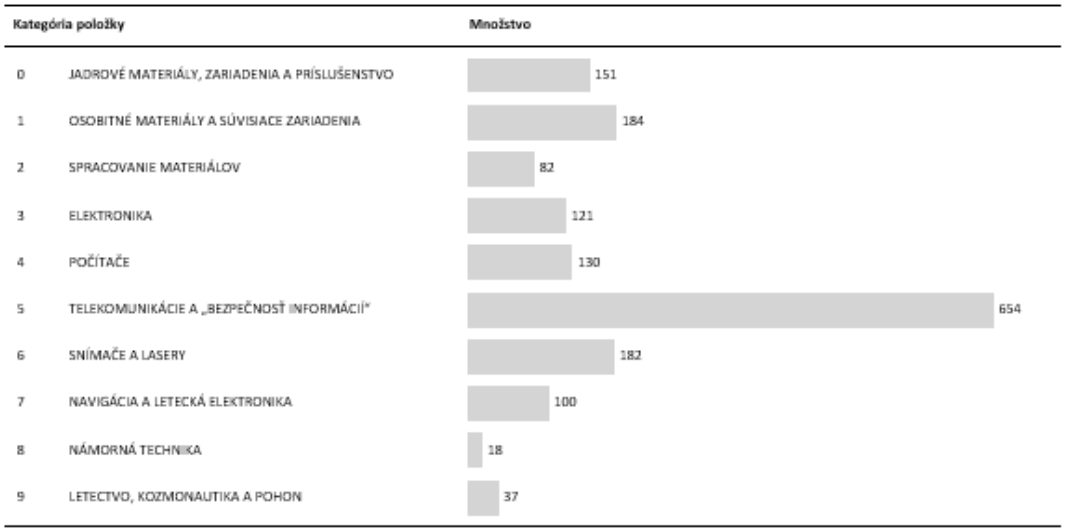
Vzhľadom na povahu, účel a vlastnosti jednotlivých druhov povolení sa v usmerneniach prihliada na to, že rámcové vývozné povolenia najčastejšie obsahujú odhadované alebo neurčité vývozné hodnoty a udeľujú sa buď na jednu či viac položiek a jedno miesto určenia, alebo na jednu či viac položiek a viaceré miesta určenia. Vďaka rámcovým povoleniam sa znižuje administratívne zaťaženie príslušných orgánov a vývozcov v prípade podobných a/alebo častých transakcií. V záujme ochrany cieľov nešírenia sú vývozcovia oprávnení získať rámcovú licenciu, len ak splnia požiadavku vypracovať a predložiť program vnútorného súladu. Keďže konkrétna konfigurácia rámcových povolení sa v nariadení ponecháva na členských štátoch, v praxi sa v jednotlivých členských štátoch uplatňujú aj rôzne postupy. Na účely poskytovania zmysluplných informácií verejnosti pri súčasnom zohľadnení rozličných vnútroštátnych postupov a odôvodnení rámcových vývozných povolení sa v usmerneniach upravuje zber

relevantných údajov a podávanie správ. Členské štáty zodpovedajúcim spôsobom poskytujú Komisii licenčné údaje, pričom sa zameriavajú na: i) celkovú hodnotu rámcových vývozných povolení (27,3 miliardy EUR, čo zodpovedá 48 % povolenej hodnoty v roku 2022) a ii) rozdelenie celkového objemu rámcových licencií podľa druhov položiek (obrázky 8.1 a 8.2) a miest určenia (obrázky 9.1 a 9.2).

Podľa kategórií položiek uvedených v prílohe I k nariadeniu (obrázok 7) bola väčšina povolení z hľadiska ich objemu udelená v kategórii 5 *Telekomunikácie a „bezpečnosť informácií"* (39 %), kategórii 2 *Osobitné materiály a súvisiace zariadenia* (11 %) a kategórii 6 *Snímače a lasery* (11 %).

Z rozdelenia množstva rámcových vývozných povolení podľa druhov položiek (obrázky 8.1 a 8.2) vyplýva, že piatimi najvýznamnejšími položkami sú 5EC2 *Položky a zariadenia pre bezpečnosť informácií a kryptoanalýzu* (18 %), 5EC3 *Softvér pre telekomunikácie a bezpečnosť informácií* (14 %), 6EC1 *Optické a akustické zariadenia, súvisiace súčasti a materiály, ostatné snímače* (10 %), 4EC1 *Počítače* (8 %) a 5EC4 *Technológia pre telekomunikácie a bezpečnosť informácií* (7 %).

Rámcové vývozné povolenia podľa kategórií položiek uvedených v prílohe I k nariadeniu (EÚ) 2021/821

Obrázok 7: Rámcové vývozné povolenia podľa kategórií položiek uvedených v prílohe I k nariadeniu (EÚ) 2021/821

Rámcové vývozné povolenia podľa druhu položiek uvedených v prílohe A k ODPORÚČANIU KOMISIE (EÚ) 2024/214

Druh položky		Množstvo
0EC1	Jadrové materiály, zariadenia, závody a príslušenstvo	9
0EC2	Softvér pre jadrové materiály, zariadenia a príslušenstvo	63
0EC3	Technológia pre jadrové materiály, zariadenia a príslušenstvo	79
1EC1	Materiály, súčasti a konštrukcie pre lietadlá/letectvo a kozmonautiku	32
1EC2	Výbušniny, palivá a súvisiace zariadenia	6
1EC3	Vláknité, vláknové materiály a výrobné zariadenia	1
1EC4	Špeciálne kovy a zliatiny a príslušné zariadenia	47
1EC6	Toxické chemikálie, prekurzory, patogény, toxíny a geneticky modifikované organizmy, súvisiace ochranné a detekčné zariadenia a súčasti	95
1EC8	Technológia pre osobitné materiály a súvisiace zariadenia	3
2EC1	Obrábacie stroje a systémy a súčasti pre priemyselné zariadenia	49
2EC2	Chemické a biologické výrobné zariadenia	29
2EC4	Technológia na spracovanie materiálov	4
3EC1	Elektronické prvky a súčasti	39
3EC2	Elektronické montážne celky, moduly a zariadenia	15
3EC3	Elektronické prvky použiteľné v jadrových aplikáciách	10
3EC4	Zariadenia na výrobu a testovanie polovodičových zariadení alebo materiálov	15
3EC5	Polovodičové materiály	5
3EC6	Softvér pre elektroniku	13
3EC7	Technológia pre elektroniku	24
4EC1	Počítače	130
5EC1	Telekomunikačné prvky a zariadenia	7

Údaje poskytlo 23 členských štátov.

Obrázok 8.1: Rámcové vývozné povolenia podľa druhu položiek (1. časť)

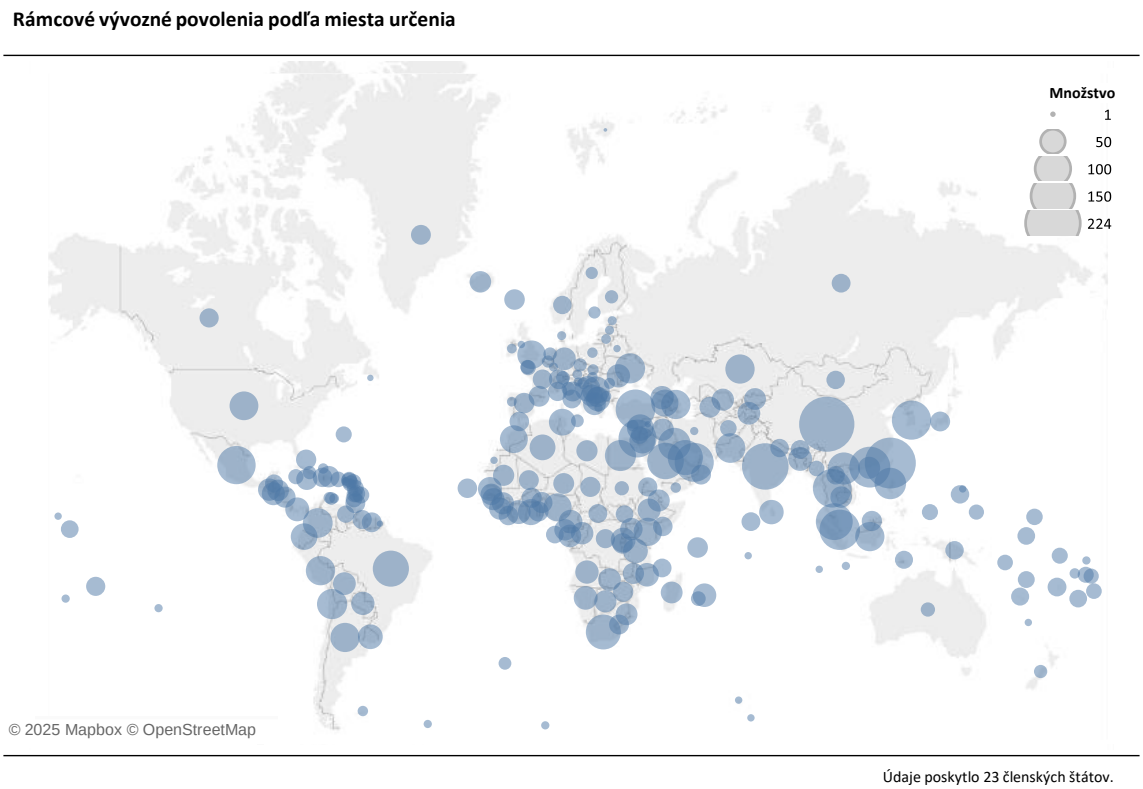
Rámcové vývozné povolenia podľa druhu položiek uvedených v prílohe A k ODPORÚČANIU KOMISIE (EÚ) 2024/214

Druh položky		Množstvo
5EC2	Prvky a zariadenia pre bezpečnosť informácií a kryptoanalýzu	305
5EC3	Softvér pre telekomunikácie a bezpečnosť informácií	234
5EC4	Technológia pre telekomunikácie a bezpečnosť informácií	108
6EC1	Optické a akustické zariadenia, súvisiace súčasti a materiály, ostatné snímače	159
6EC2	Lasery, súvisiace zariadenia a materiály	9
6EC3	Radarové systémy, súvisiace zariadenia a súčasti	4
6EC4	Softvér pre snímače a lasery	1
6EC5	Technológia pre snímače a lasery	9
7EC1	Zariadenia pre inerciálne navigačné systémy	83
7EC2	Ostatné zariadenia súvisiace s navigáciou a leteckou elektronikou	3
7EC5	Softvér pre navigáciu a leteckú elektroniku	5
7EC6	Technológia pre navigáciu a leteckú elektroniku	9
8EC1	Ponorné dopravné prostriedky a hladinové plavidlá a súvisiace námorné systémy, zariadenia a súčasti	11
8EC3	Softvér pre námornú techniku	3
8EC4	Technológia pre námornú techniku	4
9EC1	Letecké a kozmické motory a plynové turbíny (okrem bezpilotných vzdušných prostriedkov)	7
9EC2	Bezpilotné vzdušné prostriedky a ich pohony	16
9EC3	Rakety a kozmické lode	1
9EC6	Softvér pre letectvo, kozmonautiku a pohon	1
9EC7	Technológia pre letectvo, kozmonautiku a pohon	12

Údaje poskytlo 23 členských štátov.

Obrázok 8.2: Rámcové vývozné povolenia podľa druhu položiek (2. časť)

Pokiaľ ide o miesta určenia (obrázky 9 a 10), väčšina povolení z hľadiska ich objemu bola udelená na vývoz s miestom určenia v Číne (3 %), na Taiwane (2 %), v Indii (2 %), Hongkongu (1 %) a Singapure (1 %). Celkovo 25 najvýznamnejších miest určenia predstavuje len 31 % povolení z hľadiska objemu rámcových vývozných povolení, pretože rámcové vývozné povolenie sa často vzťahuje na viacero miest určenia[35].

Obrázok 9: Rámcové vývozné povolenia podľa miesta určenia

[35] Tamže.

Rámcové vývozné povolenia podľa najvýznamnejších miest určenia

Miesto určenia	Množstvo
Čína	224
Taiwan	191
India	159
Hongkong	123
Singapur	120
Turecko	115
Južná Kórea	113
Spojené arabské emiráty	112
Thajsko	110
Mexiko	108
Izrael	106
Malajzia	100
Saudská Arábia	98
Brazília	96
Katar	91
Južná Afrika	90
Kuvajt	77
Vietnam	76
Filipíny	73
Egypt	71
Ukrajina	67
Čile	67
Pakistan	65
Kolumbia	65
Peru	63
Kazachstan	63
Indonézia	63
Azerbajdžan	63
Argentína	63
Spojené štáty americké	61
Spojené kráľovstvo	60
Keňa	59
Nigéria	58
Maroko	57
Srbsko	56
Arménsko	54
Tunisko	53
Libanon	52
Ekvádor	52
Bahrajn	52
Ghana	50
Jordánsko	49
Alžírsko	49
Bosna a Hercegovina	48
Kostarika	46
Uruguaj	45
Tanzánia	45
Rwanda	45
Macedónsko, bývalá Juhoslov. rep.	44
Srí Lanka	44

Údaje poskytlo 23 členských štátov.

Obrázok 10: Rámcové vývozné povolenia podľa najvýznamnejších miest určenia

4.6. Národné všeobecné povolenia a všeobecné povolenia Únie

Národné všeobecné vývozné povolenia a všeobecné vývozné povolenia EÚ sa vydávajú s cieľom uľahčiť obchodovanie s položkami s dvojakým použitím a zároveň znížiť administratívne zaťaženie vývozcov a orgánov kontroly vývozu.

Všeobecné vývozné povolenia Únie udeľuje Európska únia vývozcom, ktorí podajú oznámenie príslušným orgánom a zároveň splnia súvisiace predbežné podmienky stanovené v nariadení. V nariadení sa uvádza osem druhov všeobecných vývozných povolení Únie[36].

Prevažná väčšina všeobecných vývozných povolení Únie bola v roku 2022 v kategórii EÚ001 (86 % z hľadiska hodnoty, 95 % z hľadiska objemu), pričom sa týkala 10 miest určenia vrátane niekoľkých významných obchodných partnerov EÚ.

Všeobecné vývozné povolenia EÚ

ID všeob. vývozného povolenia Únie	Hodnota v EUR	Množstvo
EÚ001	8 256 mil.	89 088
EÚ002	13 mil.	669
EÚ003	10 mil.	163
EÚ004	4 mil.	63
EÚ005	33 mil.	269
EÚ006	28 mil.	2 078
EÚ007	4 mil.	578
EÚ008	8 mil.	208

Údaje poskytlo 17 členských štátov.

Obrázok 11: Všeobecné vývozné povolenia EÚ

Národné všeobecné vývozné povolenia udeľujú členské štáty vývozcom, ktorí podajú oznámenie príslušným orgánom a zároveň splnia súvisiace predbežné podmienky stanovené v uplatniteľných vnútroštátnych právnych predpisoch. Zoznam národných všeobecných vývozných povolení oznámených členskými štátmi za rok 2022 je uvedený v prílohe k tejto

[36] EÚ001 – Vývoz do Austrálie, Kanady, Islandu, Japonska, Nového Zélandu, Nórska, Švajčiarska, Lichtenštajnska, Spojeného kráľovstva a do Spojených štátov amerických.
EÚ002 – Vývoz určitých položiek s dvojakým použitím do niektorých miest určenia.
EÚ003 – Vývoz po oprave/výmene.
EÚ004 – Dočasný vývoz na výstavu alebo veľtrh.
EÚ005 – Telekomunikácie.
EÚ006 – Chemikálie.
EÚ007 – Transfery technológie v rámci skupiny.
EÚ008 – Šifrovanie.

správe s podrobnými informáciami o miestach určenia a druhoch položiek zahrnutých v jednotlivých povoleniach.

Na obrázku 12 je znázornená hodnota všeobecných vývozných povolení Únie a národných všeobecných vývozných povolení rozdelená podľa kategórií uvedených v prílohe I k nariadeniu. Najvyššie hodnoty zodpovedajú kategórii 5 *Telekomunikácie a „bezpečnosť informácií“* (4,98 miliardy EUR, 46 % z celkovej hodnoty), kategórii 3 *Elektronika* (1,64 miliardy EUR), kategórii 2 *Spracovanie materiálov* (1,56 miliardy EUR, 15 % z celkovej hodnoty) a kategórii 9 *Letectvo, kozmonautika a pohon* (1,30 miliardy EUR, 15 % z celkovej hodnoty).

Všeobecné vývozné povolenia EÚ a národné všeobecné vývozné povolenia podľa kategórií položiek uvedených v prílohe I k nariadeniu (EÚ) 2021/821

Kategória položky		Hodnota v EUR
0	JADROVÉ MATERIÁLY, ZARIADENIA A PRÍSLUŠENSTVO	7 mil.
1	OSOBITNÉ MATERIÁLY A SÚVISIACE ZARIADENIA	541 mil.
2	SPRACOVANIE MATERIÁLOV	1 557 mil.
3	ELEKTRONIKA	1 641 mil.
4	POČÍTAČE	22 mil.
5	TELEKOMUNIKÁCIE A „BEZPEČNOSŤ INFORMÁCIÍ“	4 971 mil.
6	SNÍMAČE A LASERY	424 mil.
7	NAVIGÁCIA A LETECKÁ ELEKTRONIKA	246 mil.
8	NÁMORNÁ TECHNIKA	15 mil.
9	LETECTVO, KOZMONAUTIKA A POHON	1 292 mil.

Údaje poskytlo 13 členských štátov.

Obrázok 12: Všeobecné vývozné povolenia EÚ a národné všeobecné vývozné povolenia podľa kategórií položiek uvedených v prílohe I k nariadeniu (EÚ) 2021/821

Z rozdelenia hodnoty všeobecných vývozných povolení Únie a národných všeobecných vývozných povolení podľa druhov položiek (obrázky 13.1 a 13.2) vyplýva, že piatimi najvýznamnejšími položkami sú 5EC2 *Položky a zariadenia pre bezpečnosť informácií a kryptoanalýzu* (4,81 miliardy EUR, 45 % z celkovej hodnoty), 3EC4 *Zariadenia na výrobu a testovanie polovodičových zariadení alebo materiálov* (1,32 miliardy EUR, 12 % z celkovej hodnoty), 9EC3 *Rakety a kozmické lode* (961 miliónov EUR, 9 % z celkovej hodnoty), 2EC1 *Obrábacie stroje a systémy a súčasti pre priemyselné zariadenia* (860 miliónov EUR, 8 % z celkovej hodnoty) a 2EC2 *Chemické a biologické výrobné zariadenia* (675 miliónov EUR, 6 % z celkovej hodnoty).

Všeobecné vývozné povolenia EÚ a národné všeobecné vývozné povolenia podľa druhu položiek uvedených v prílohe A k ODPORÚČANIU KOMISIE (EÚ) 2024/214

Druh položky		Hodnota v EUR
0EC1	Jadrové materiály, zariadenia, závody a príslušenstvo	7 mil.
1EC1	Materiály, súčasti a konštrukcie pre lietadlá/letectvo a kozmonautiku	25 mil.
1EC2	Výbušniny, palivá a súvisiace zariadenia	114 mil.
1EC3	Vláknité, vláknové materiály a výrobné zariadenia	125 mil.
1EC4	Špeciálne kovy a zliatiny a príslušné zariadenia	94 mil.
1EC5	Položky a zariadenia súvisiace s jadrovou energiou	4 mil.
1EC6	Toxické chemikálie, prekurzory, patogény, toxíny a geneticky modifikované organizmy, súvisiace ochranné a detekčné zariadenia a súčasti	178 mil.
1EC7	Softvér pre osobitné materiály a súvisiace zariadenia	0 mil.
1EC8	Technológia pre osobitné materiály a súvisiace zariadenia	0 mil.
2EC1	Obrábacie stroje a systémy a súčasti pre priemyselné zariadenia	860 mil.
2EC2	Chemické a biologické výrobné zariadenia	675 mil.
2EC3	Softvér na spracovanie materiálov	19 mil.
2EC4	Technológia na spracovanie materiálov	2 mil.
3EC1	Elektronické prvky a súčasti	124 mil.
3EC2	Elektronické montážne celky, moduly a zariadenia	111 mil.
3EC3	Elektronické prvky použiteľné v jadrových aplikáciách	41 mil.
3EC4	Zariadenia na výrobu a testovanie polovodičových zariadení alebo materiálov	1 324 mil.
3EC5	Polovodičové materiály	24 mil.
3EC6	Softvér pre elektroniku	0 mil.
3EC7	Technológia pre elektroniku	18 mil.
4EC1	Počítače	6 mil.
4EC2	Softvér pre počítače	0 mil.
4EC3	Technológia pre počítače	16 mil.

Údaje poskytlo 13 členských štátov.

Obrázok 13.1: Všeobecné vývozné povolenia EÚ a národné všeobecné vývozné povolenia podľa druhu položiek (1. časť)

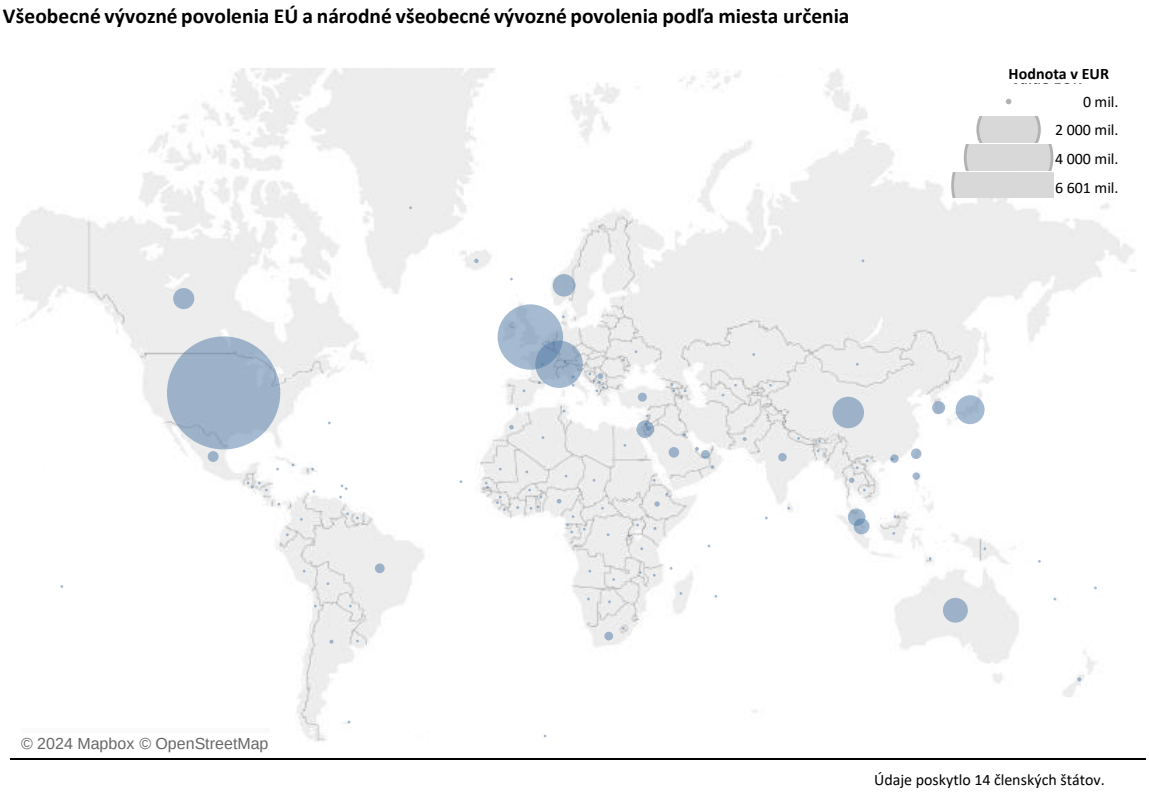
Všeobecné vývozné povolenia EÚ a národné všeobecné vývozné povolenia podľa druhu položiek uvedených v prílohe A k ODPORÚČANIU KOMISIE (EÚ) 2024/214

Druh položky		Hodnota v EUR
5EC1	Telekomunikačné prvky a zariadenia	24 mil.
5EC2	Prvky a zariadenia pre bezpečnosť informácií a kryptoanalýzu	4 809 mil.
5EC3	Softvér pre telekomunikácie a bezpečnosť informácií	136 mil.
5EC4	Technológia pre telekomunikácie a bezpečnosť informácií	3 mil.
6EC1	Optické a akustické zariadenia, súvisiace súčasti a materiály, ostatné snímače	112 mil.
6EC2	Lasery, súvisiace zariadenia a materiály	285 mil.
6EC3	Radarové systémy, súvisiace zariadenia a súčasti	14 mil.
6EC4	Softvér pre snímače a lasery	1 mil.
6EC5	Technológia pre snímače a lasery	12 mil.
7EC1	Zariadenia pre inerciálne navigačné systémy	209 mil.
7EC2	Ostatné zariadenia súvisiace s navigáciou a leteckou elektronikou	22 mil.
7EC4	Výrobné zariadenia pre navigáciu a leteckú elektroniku	1 mil.
7EC5	Softvér pre navigáciu a leteckú elektroniku	1 mil.
7EC6	Technológia pre navigáciu a leteckú elektroniku	13 mil.
8EC1	Ponorné dopravné prostriedky a hladinové plavidlá a súvisiace námorné systémy, zariadenia a súčasti	15 mil.
8EC4	Technológia pre námornú techniku	1 mil.
9EC1	Letecké a kozmické motory a plynové turbíny (okrem bezpilotných vzdušných prostriedkov)	314 mil.
9EC2	Bezpilotné vzdušné prostriedky a ich pohony	10 mil.
9EC3	Rakety a kozmické lode	961 mil.
9EC4	Raketové motory	2 mil.
9EC5	Zariadenia pre aerodynamické tunely, skúšobné zariadenia a komory	0 mil.
9EC6	Softvér pre letectvo, kozmonautiku a pohon	3 mil.
9EC7	Technológia pre letectvo, kozmonautiku a pohon	3 mil.

Údaje poskytlo 13 členských štátov.

Obrázok 13.2: Všeobecné vývozné povolenia EÚ a národné všeobecné vývozné povolenia podľa druhu položiek (2. časť)

Pokiaľ ide o miesta určenia, na ktoré sa vzťahujú všeobecné vývozné povolenia EÚ a národné všeobecné vývozné povolenia, piatimi najvýznamnejšími miestami určenia boli Spojené štáty (6,60 miliardy EUR, 51 % z celkovej hodnoty), Spojené kráľovstvo (2,21 miliardy EUR, 17 % z celkovej hodnoty), Švajčiarsko (1,16 miliardy EUR, 9 % z celkovej hodnoty), Čína (512 miliónov EUR, 4 % z celkovej hodnoty) a Japonsko (432 miliónov EUR, 3 % z celkovej hodnoty). Z toho vyplýva, že veľká väčšina vývozov položiek s dvojakým použitím, na ktoré sa vzťahujú všeobecné vývozné povolenia, smeruje do krajín uvedených vo všeobecnom vývoznom povolení Únie č. EÚ001. Vysvetľuje to aj skutočnosť, že hodnota vývozu povoleného v rámci všeobecných vývozných povolení Únie je oveľa vyššia ako hodnota vývozu povoleného v rámci národných všeobecných vývozných povolení (9,65 miliardy EUR oproti 846 miliónom EUR, ako je znázornené na obrázku 2).

Obrázok 14: Všeobecné vývozné povolenia EÚ a národné všeobecné vývozné povolenia podľa miesta určenia

Všeobecné vývozné povolenia EÚ a národné všeobecné vývozné povolenia podľa miesta určenia

Miesto určenia	Hodnota v EUR
Spojené štáty americké	6 601 mil.
Spojené kráľovstvo	2 208 mil.
Švajčiarsko	1 158 mil.
Čína	512 mil.
Japonsko	432 mil.
Austrália	319 mil.
Nórsko	262 mil.
Kanada	230 mil.
Malajzia	159 mil.
Izrael	158 mil.
Singapur	132 mil.
Južná Kórea	88 mil.
Mexiko	62 mil.
Saudská Arábia	58 mil.
Taiwan	58 mil.
Brazília	49 mil.
Turecko	42 mil.
Spojené arabské emiráty	41 mil.
Južná Afrika	39 mil.
Hongkong	38 mil.
India	37 mil.
Filipíny	28 mil.
Srbsko	18 mil.
Etiópia	15 mil.
Thajsko	15 mil.
Jordánsko	13M
Nigéria	12 mil.
Maroko	11 mil.
Island	10 mil.
Nový Zéland	9 mil.
Argentína	8 mil.
Pakistan	8 mil.
Omán	7 mil.
Kuvajt	7 mil.
Katar	7 mil.
Keňa	5 mil.
Gruzínsko	5 mil.
Macedónsko, bývalá Juhoslov. rep.	5 mil.
Alžírsko	4 mil.
Pobrežie Slonoviny	4 mil.
Tunisko	4 mil.
Ukrajina	4 mil.
Senegal	4 mil.
Bahrajn	4 mil.
Bosna a Hercegovina	3 mil.
Maurícius	3 mil.
Uganda	3 mil.
Lichtenštajnsko	3 mil.
Togo	2 mil.
Indonézia	2 mil.

Údaje poskytlo 14 členských štátov.

Obrázok 15: Všeobecné vývozné povolenia EÚ a národné všeobecné vývozné povolenia podľa najvýznamnejších miest určenia

4.7. Registrovaní používatelia národných všeobecných vývozných povolení a všeobecných vývozných povolení EÚ

Aby bolo možné poskytnúť informácie o oznámeniach vývozcov podľa nariadenia[37], výročná správa obsahuje údaje o počte vývozcov, ktorí oznámili príslušnému orgánu použitie všeobecných vývozných povolení Únie alebo národných všeobecných vývozných povolení alebo sú u príslušného orgánu na ich použitie zaregistrovaní.

V roku 2022 používalo všeobecné vývozné povolenia EÚ celkovo 7 033 vývozcov, z nich 80,57 % používalo povolenie č. EÚ001 a 3 492 vývozcov používalo národné všeobecné vývozné povolenia. Pokiaľ ide o oznámenia o prvom použití alebo registrácie v roku 2022, tieto údaje predstavovali 676 v prípade všeobecných vývozných povolení Únie (73 % sa týkalo povolenia č. EÚ001) a 218 v prípade národných všeobecných vývozných povolení.

Vývozcovia, ktorí boli zaregistrovaní na používanie všeobecných vývozných povolení EÚ a národných všeobecných vývozných povolení alebo ich používanie oznámili

Druh všeob. vývoz. povol.	Počet vývozcov používajúcich všeobecné vývozné povolenie	Počet oznámení o prvom použití alebo prvých registrácií
EÚ001	5 667	492
EÚ002	290	38
EÚ003	469	32
EÚ004	324	23
EÚ005	48	5
EÚ006	124	5
EÚ007	35	23
EÚ008	76	58
Národné všeob. vývozné povol.	3 492	218

Údaje poskytlo 23 členských štátov.

Obrázok 16: Vývozcovia, ktorí boli zaregistrovaní na používanie všeobecných vývozných povolení EÚ a národných všeobecných vývozných povolení alebo ich používanie oznámili

4.8. Údaje o položkách s dvojakým použitím klasifikovaných ako položky kybernetického dohľadu v súlade s článkom 2 bodom 20 nariadenia

V roku 2022 členské štáty dostali celkovo 288 žiadostí o vývoz položiek kybernetického dohľadu (obrázok 17), pričom väčšina sa týkala *Telekomunikačných odpočúvacích systémov*

[37] Splnenie ustanovení o všeobecných vývozných povoleniach Únie v prílohe II k nariadeniu: „*Vývozca, ktorý používa toto povolenie, oznámi príslušnému orgánu členského štátu, v ktorom má vývozca bydlisko alebo je usadený, prvé použitie tohto povolenia najneskôr do 30 dní od dátumu prvého vývozu alebo v súlade s požiadavkou príslušného orgánu členského štátu, v ktorom má vývozca bydlisko alebo je usadený, pred prvým použitím tohto povolenia. Členské štáty oznámia Komisii mechanizmus oznamovania, ktorý zvolili pre toto povolenie. Komisia zverejní informácie, ktoré jej boli oznámené, v sérii C Úradného vestníka Európskej únie*."

(216 žiadostí), po ktorých nasledoval *Softvér na monitorovanie komunikácie* (28 žiadostí) a *Narušiteľský softvér* (20 žiadostí). Na obrázkoch 18.1 a 18.2 sú znázornené miesta určenia v prípade žiadostí o vývoz položiek kybernetického dohľadu. V roku 2022 bolo vydaných 224 povolení a 37 žiadostí bolo zamietnutých. Znamená to nárast počtu licencií na položky kybernetického dohľadu (v porovnaní so 115 licenciami vydanými v roku 2021), čo potvrdzuje trend zaznamenaný od roku 2020. Počet zamietnutí vývozu položiek kybernetického dohľadu[38] sa zdá pomerne stabilný (35 zamietnutí v roku 2021).

Žiadosti o vývoz položiek kybernetického dohľadu podľa ich druhu

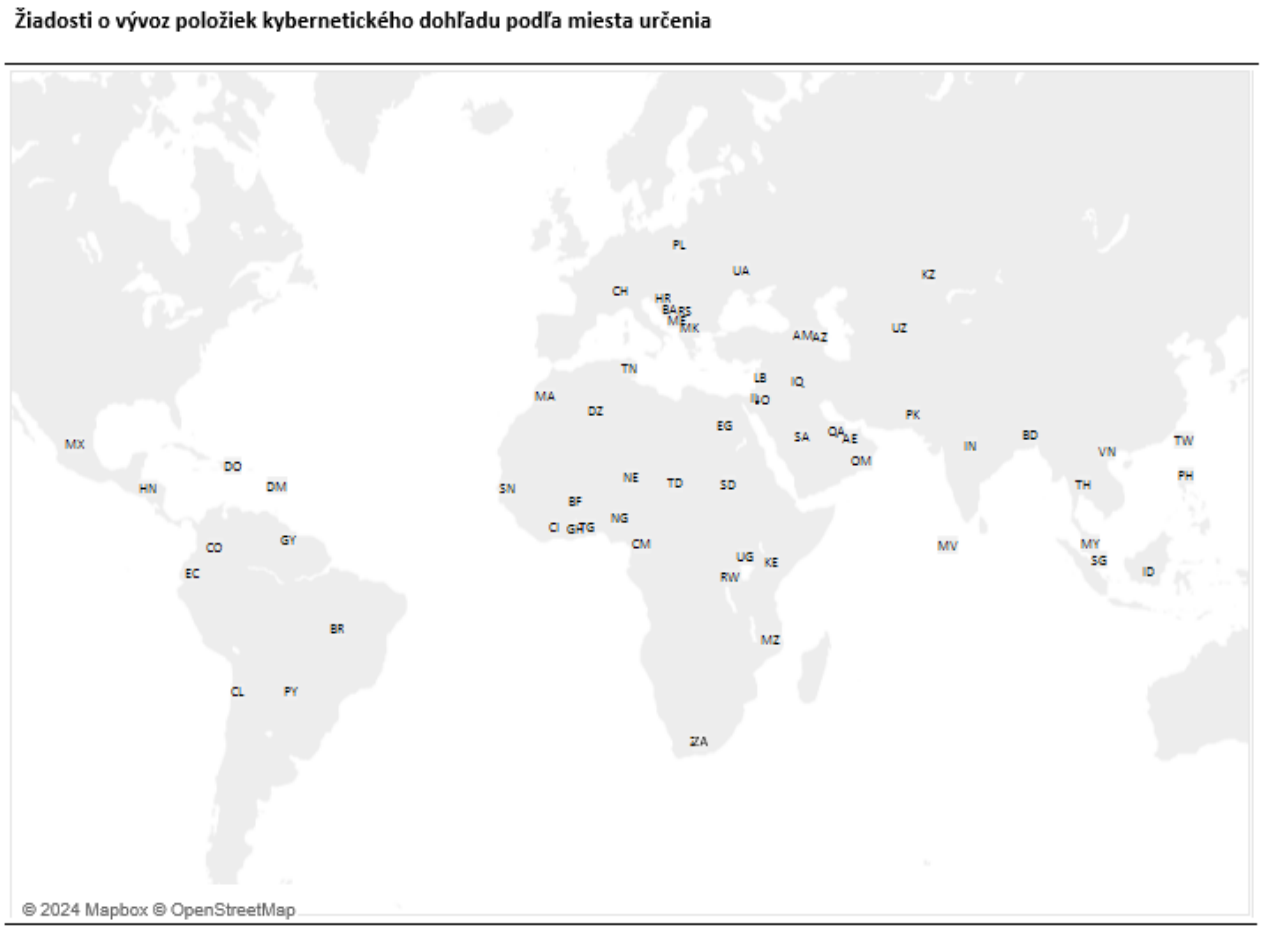
Druh položky		Množstvo
CS1	Narušiteľský softvér	20
CS2	Telekomunikačné odpočúvacie systémy	216
CS3	Internetové sledovacie systémy	16
CS4	Softvér na monitorovanie komunikácie	28
CS5	Forenzné/vyšetrovacie nástroje	1
CS6	Ostatné položky uvedené v zozname, ktoré možno použiť ako položky kybernetického dohľadu	7

Údaje poskytlo 14 členských štátov.

Obrázok 17: Žiadosti o vývoz položiek kybernetického dohľadu[39]

[38] Viac informácií o položkách kybernetického dohľadu možno nájsť v usmerneniach zo 16. októbra 2024, ako sa uvádza v poznámke pod čiarou č. 7.

[39] V článku 11 nariadenia sa vyžaduje, aby členské štáty vydávali licencie aj v prípade vývozov v rámci EÚ týkajúcich sa konkrétnych položiek kybernetického dohľadu uvedených v prílohe IV k uvedenému nariadeniu.

Obrázok 18.1: Žiadosti o vývoz položiek kybernetického dohľadu podľa miesta určenia

Žiadosti o vývoz položiek kybernetického dohľadu podľa miesta určenia

AE	Spojené arabské emiráty	ME	Čierna Hora
AM	Arménsko	MK	Macedónsko, bývalá Juhoslovanská republika
AZ	Azerbajdžan	MV	Maldivy
BA	Bosna a Hercegovina	MX	Mexiko
BD	Bangladéš	MY	Malajzia
BF	Burkina Faso	MZ	Mozambik
BR	Brazília	NE	Niger
CH	Švajčiarsko	NG	Nigéria
CI	Pobrežie Slonoviny	OM	Omán
CL	Čile	PH	Filipíny
CM	Kamerun	PK	Pakistan
CO	Kolumbia	PL	Poľsko
DM	Dominika	PY	Paraguaj
DO	Dominikánska republika	QA	Katar
DZ	Alžírsko	RS	Srbsko
EC	Ekvádor	RW	Rwanda
EG	Egypt	SA	Saudská Arábia
GH	Ghana	SD	Sudán
GY	Guyana	SG	Singapur
HN	Honduras	SN	Senegal
HR	Chorvátsko	TD	Čad
ID	Indonézia	TG	Togo
IL	Izrael	TH	Thajsko
IN	India	TN	Tunisko
IQ	Irak	TW	Taiwan
JO	Jordánsko	UA	Ukrajina
KE	Keňa	UG	Uganda
KZ	Kazachstan	UZ	Uzbekistan
LB	Libanon	VN	Vietnam
MA	Maroko	ZA	Južná Afrika

Obrázok 18.2: Žiadosti o vývoz položiek kybernetického dohľadu podľa miesta určenia

4.9. Informácie o administratíve a presadzovaní

Členské štáty oznámili tieto informácie o administratíve a presadzovaní nariadenia v roku 2022:

a) Počet zamestnancov (ekvivalent plného pracovného času) priamo zapojených do administratívy kontrol v EÚ: 392.

b) Počet osvetových podujatí usporiadaných v referenčnom roku: 129.

c) Počet vykonaných auditov súladu v danom roku vrátane auditov vykonaných colnými orgánmi alebo inými úradmi: 1.062.

d) Počet oznámených porušení: 110.

e) Počet uložených správnych a trestných sankcií alebo pokút (akýmkoľvek príslušným vnútroštátnym orgánom presadzovania práva) v prípade porušenia nariadení o kontrole vývozu: 30.

f) Používanie nástrojov kontroly vývozu:

- Počet členských štátov, ktoré používajú systém elektronického udeľovania licencií: 18.

- Počet členských štátov, ktoré používajú klasifikačné nástroje: 24.

- Počet členských štátov, ktoré používajú iné nástroje alebo softvér na podporu uplatňovania kontrol: 24.

5. ZÁVERY

Táto správa bola vypracovaná na základe novej metodiky, ktorá zabezpečuje väčšiu podrobnosť a spoľahlivosť informácií. Zmena metodiky zároveň sťažuje porovnanie v podobe časových radov so správami z predchádzajúcich rokov. Vo všeobecnosti však možno konštatovať, že v roku 2022 bol zaznamenaný vzostupný trend tak v prípade povoleného obchodu s položkami s dvojakým použitím[40], ako aj v prípade zamietnutých žiadostí[41].

V roku 2022 dosiahla celková hodnota povoleného obchodu s položkami s dvojakým použitím 57,3 miliardy EUR, čo predstavuje 2 % vývozu tovaru do nečlenských krajín EÚ. Z hľadiska objemu to zodpovedá 138 764 povoleniam, pričom na väčšinu transakcií sa vzťahuje použitie všeobecných vývozných povolení EÚ (93 311), národných všeobecných vývozných povolení (26 953) a individuálnych licencií (17 072). V tom istom roku bolo vykázaných 813 zamietnutí v hodnote 0,98 miliardy EUR. Z týchto údajov vyplýva, že zamietnutá bola len malá časť vývozu EÚ (0,04 % hodnoty celkového vývozu tovaru mimo EÚ27).

Táto správa obsahuje informácie v rozsahu dostupných údajov v kontexte rôznych postupov a druhov povolení v jednotlivých členských štátoch. Preto správa neposkytuje presné rozdelenie povoleného obchodu podľa druhu položky alebo miesta určenia v súvislosti s rámcovými vývoznými povoleniami (ktoré predstavujú 48 % hodnoty povoleného obchodu v roku 2022), keďže tieto povolenia často zahŕňajú neurčité vývozné hodnoty a udeľujú sa na viacero položiek a miest určenia. Napriek tomu je užitočné zvážiť trendy pre ostatné druhy povolení (individuálne a všeobecné vývozné povolenia), ktoré predstavujú 52 % hodnoty povoleného vývozu.

V roku 2022 najvyššie hodnoty povoleného obchodu okrem rámcových vývozných povolení (obrázok 19) zodpovedali položkám 0EC1 *Jadrové materiály, zariadenia, závody a príslušenstvo* (21 %), 5EC2 *Položky a zariadenia pre bezpečnosť informácií a kryptoanalýzu* (20 %), 2EC1 *Obrábacie stroje a systémy a súčasti pre priemyselné zariadenia* (9 %), 3EC4 *Zariadenia na výrobu a testovanie polovodičových zariadení alebo materiálov* (7 %) a 9EC1 *Letecké a kozmické motory a plynové turbíny (okrem bezpilotných vzdušných prostriedkov)*

[40] V roku 2021 dosiahla hodnota povoleného obchodu s položkami s dvojakým použitím 38,5 miliardy EUR, čo predstavovalo 1,8 % z celkového vývozu do nečlenských krajín EÚ.
[41] V roku 2021 bolo vydaných 568 zamietnutí, čo predstavovalo približne 0,01 % z celkového vývozu do nečlenských krajín EÚ.

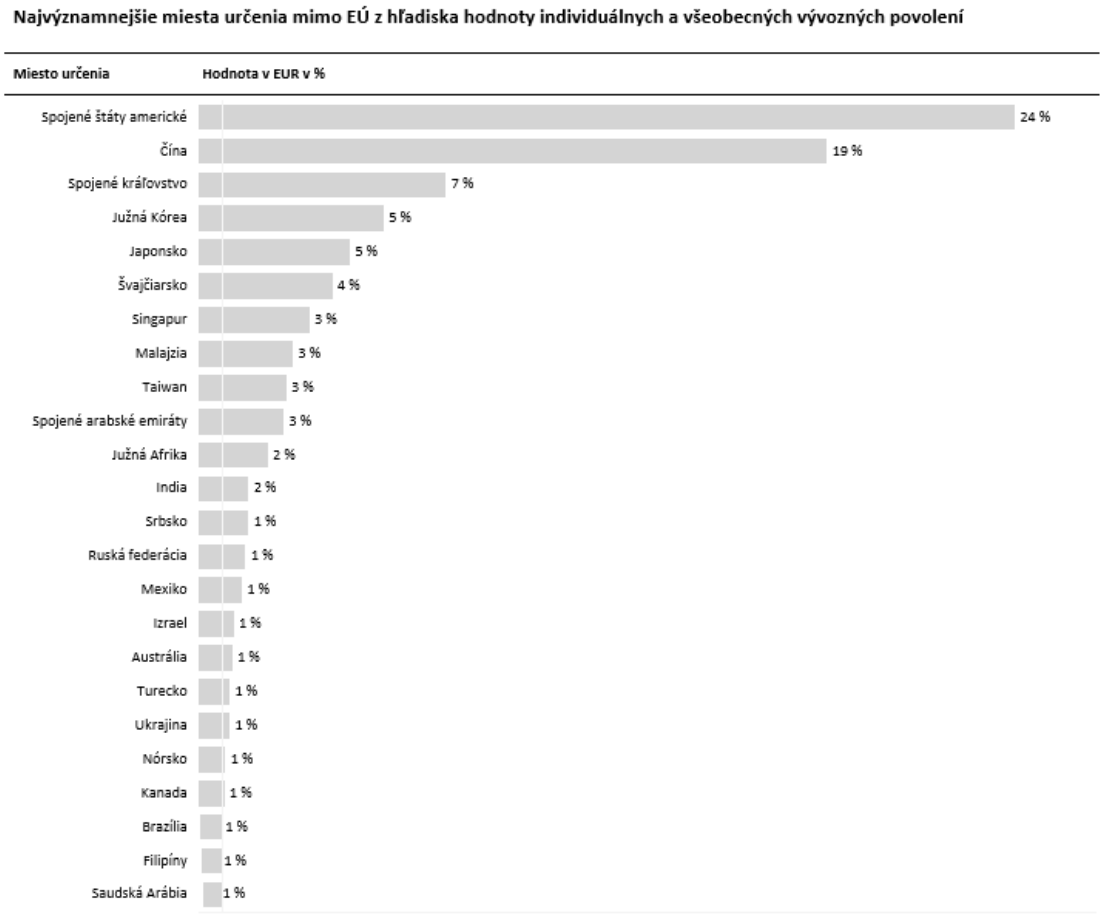
(5 %). Celkovo zoznam druhov položiek na obrázku 19 predstavuje 90 % hodnoty povolení okrem rámcových licencií.

Najvýznamnejšie druhy položiek uvedené v prílohe A k ODPORÚČANIU KOMISIE (EÚ) 2024/214 z hľadiska hodnoty individuálnych a všeobecných vývozných povolení

Druh položky		Hodnota v EUR v %
0EC1	Jadrové materiály, zariadenia, závody a príslušenstvo	21 %
5EC2	Položky a zariadenia pre bezpečnosť informácií a kryptoanalýzu	20 %
2EC1	Obrábacie stroje a systémy a súčasti pre priemyselné zariadenia	9 %
3EC4	Zariadenia na výrobu a testovanie polovodičových zariadení alebo materiálov	7 %
9EC1	Letecké a kozmické motory a plynové turbíny (okrem bezpilotných vzdušných prostriedkov)	5 %
2EC2	Chemické a biologické výrobné zariadenia	4 %
XEC1	Ostatné/neuvedené v zozname	4 %
0EC3	Technológia pre jadrové materiály, zariadenia a príslušenstvo	4 %
9EC3	Rakety a kozmické lode	3 %
6EC2	Lasery, súvisiace zariadenia a materiály	3 %
5EC1	Telekomunikačné prvky a zariadenia	3 %
1EC2	Výbušniny, palivá a súvisiace zariadenia	2 %
3EC3	Elektronické prvky použiteľné v jadrových aplikáciách	2 %
0EC2	Softvér pre jadrové materiály, zariadenia a príslušenstvo	2 %
1EC6	Toxické chemikálie, prekurzory, patogény, toxíny a geneticky modifikované organizmy, súvisiace ochranné a detekčné zariadenia a súčasti	2 %

Obrázok 19: Najvýznamnejšie druhy položiek z hľadiska hodnoty individuálnych a všeobecných vývozných povolení

Pokiaľ ide o miesta určenia, na ktoré sa vzťahujú iné ako rámcové povolenia (obrázok 20), miestom určenia s najvyššou hodnotou boli Spojené štáty (24 % z celkovej hodnoty), po ktorých nasledovala Čína (19 %), Spojené kráľovstvo (7 %), Južná Kórea (5 %) a Japonsko (5 %). Toto poradie je však výrazne ovplyvnené váhou všeobecných vývozných povolení Únie, najmä povolenia č. EÚ001 (8,2 miliardy EUR), a nezohľadňuje hlavné miesta určenia rámcových vývozných povolení z hľadiska objemu, ktorými sú Taiwan, India, Hongkong, Singapur a Turecko. Celkovo zoznam miest určenia na obrázku 20 predstavuje 90 % hodnoty povolení okrem rámcových licencií.

Obrázok 20: Najvýznamnejšie miesta určenia mimo EÚ z hľadiska hodnoty individuálnych a všeobecných vývozných povolení

Napokon sa v správe venuje osobitná pozornosť udeľovaniu licencií na položky kybernetického dohľadu v rámci záväzku EÚ účinne riešiť riziko používania položiek kybernetického dohľadu v súvislosti s vnútornou represiou a/alebo páchaním závažných porušení ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva. V roku 2022 členské štáty dostali celkovo 288 žiadostí o vývoz týchto položiek. Najvyšší počet sa týkal položky *Telekomunikačné odpočúvacie systémy* (216 žiadostí). V rovnakom období bolo vydaných 224 povolení a 37 zamietnutí. Z týchto údajov vyplýva aj nárast počtu licencií v porovnaní s rokom 2021[42], pričom počet zamietnutí sa zdá pomerne stabilný[43].

V nadväznosti na rôzne opatrenia začaté v roku 2021 sa Komisia a členské štáty naďalej zameriavali na plnenie požiadaviek a mandátov podľa modernizovaného nariadenia. Zahŕňa to pokračovanie práce v rôznych technických expertných skupinách so zameraním na posilnenie kontrol položiek kybernetického dohľadu, presadzovanie kontrol vývozu, vznikajúce technológie a rozvoj programov EÚ v oblasti budovania kapacít a odbornej prípravy pre licenčné orgány a orgány presadzovania práva členských štátov.

[42] V roku 2021 bolo vydaných 115 licencií na položky kybernetického dohľadu.
[43] V roku 2021 bolo vydaných 35 zamietnutí týkajúcich sa položiek kybernetického dohľadu.

Tieto opatrenia podľa nariadenia o položkách s dvojakým použitím zároveň umožnia EÚ účinnejšie spolupracovať s partnermi s cieľom podporiť globálne zbližovanie kontrol, obmedziť obchodné spory a zvýšiť predvídateľnosť pre podnikanie, presadzovať hodnoty EÚ a podporovať medzinárodný mier a bezpečnosť.